

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutusohjelman nykytila ja kehittämistar- peet

Holm, Sampo

2012 Leppävaara

Laurea-ammattikorkeakoulu
Leppävaara

Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutus- ohjelman nykytila ja kehittämistarpeet

Sampo Holm
Turvallisuusalan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2012

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Ammattikorkeakoulutus Suomessa	7
2.1	Laurea-ammattikorkeakoulu	10
2.2	Turvallisuusalan koulutusohjelma.....	12
3	Opinnäytetyön menetelmät ja aineistot	13
4	Kyselyn tulokset.....	15
4.1	Valmistuneiden vastaukset	15
4.1.1	Taustatiedot	15
4.1.2	Koulutuksen sisältö.....	18
4.1.3	Koulutuksen laatu	19
4.1.4	Työelämään valmistaminen.....	20
4.1.5	Koulutuksesta saatu hyöty	22
4.1.6	Avoimet kysymykset valmistuneille	23
4.2	Opiskelijoiden vastaukset	28
4.2.1	Taustatiedot	28
4.2.2	Koulutuksen sisältö.....	29
4.2.3	Koulutuksen laatu	31
4.2.4	Työelämään valmistaminen.....	32
4.2.5	Koulutuksesta saatu hyöty	34
4.2.6	Avoimet kysymykset opiskelijoille	34
5	Johtopäätökset.....	38
	Lähteet.....	43
	Kuvat	45
	Taulukot	46

Sampo Holm

Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutusohjelman nykytila ja kehittämistarpeet

Vuosi 2012 Sivumäärä 46

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää mikä on Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutusohjelman nykytila ja mitä kehittämistarpeita koulutuksessa on. Työn tarkoituksena oli myös koota aineistoa laajempaan kansalliseen turvallisuusalan koulutusta koskevaan tutkimukseen, jonka toteuttaa empiirisen turvallisuustutkimuksen tutkimusryhmä.

Opinnäytetyö toteutettiin kyselynä, jossa käytettiin sekä määrällistä että laadullista tutkimusmenetelmää. Kyselylomakkeena käytettiin sähköistä E-lomaketta, joka lähetettiin vastaajille sähköpostin välityksellä. Kohderyhmäksi valittiin turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneet ja vielä opiskelevat henkilöt. Kyselylomakkeessa vastaajilta kysyttiin taustatietoja ja esitettiin teemoihin jaoteltuja väittämiä turvallisuusalan koulutusohjelmasta. Kyselyssä käytetyt teemat olivat koulutuksen sisältö, koulutuksen laatu, koulutuksen työelämään valmistaminen ja koulutuksesta saatu hyöty.

Kyselyn tulosten perusteella turvallisuusalan koulutusohjelmassa nähtiin paljon kehitettävää, mutta voidaan kuitenkin todeta, että molemmat kohderyhmät näkivät koulutuksen nykytilan enimmäkseen hyvänä ja työelämään hyvin valmistavana. Molemmat kohderyhmät olivat yleisesti sitä mieltä, että liiketoimintaosaamiseen, organisaatioiden lakisääteisiin velvoitteisiin ja tietoturvaluuteen liittyviä asioita voisi opetuksessa painottaa lisää. Myös projektityöskentely nähtiin hyvänä, mutta opiskelijoiden mielestä perusteet aihealueista tulisi opettaa paremmin ennen työelämän kehittämishankkeen aloittamista. Vaikka opintojaksotarjontaa pidettiin tulosten mukaan monipuolisena, niin yleisesti haluttiin kuitenkin enemmän suuntautumisvaihtoehtoja opintojaksoille, jotka helpottaisivat erikoistumista. Kyselyn avulla saatiin kartoitettua hyvin turvallisuusalan koulutusohjelman opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden mielenkiinnon koulutuksen nykytilasta sekä sen kehittämistarpeista. Opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutusohjelman kehittämisessä.

Holm, Sampo

Present state and development needs of the Security Management Programme at Laurea University of Applied Sciences

Year	2012	Pages	46
------	------	-------	----

The objective of this thesis was to examine what is the present state of the Security Management Programme at Laurea University of Applied Sciences and whether there is a need for development. Another objective of this thesis was to collect data for a research project that studies the education nationally in the field of safety and security.

The thesis was carried out as a survey. Both quantitative and qualitative methods were used in the survey. The survey was posted via e-mail to present students in the Security Management Programme and to those who had already graduated. The questionnaires included some background questions and claims that were divided into four themes. The selected themes were the contents of the programme, the quality of the programme, the viewpoint of working life and the benefits of the programme.

According to the results, the present state of the Security Management Programme is quite good and the programme prepares students well for working life, but there is still a need for development. Both respondent groups saw that it would be important to increase the level of education in business skills, in legal obligations of organizations and in information security. The students saw that working in projects is a good way to learn, but the basics should be taught better before starting the development projects with working life associates. Even though the curriculum was considered versatile, the respondent groups wanted more options that would give the opportunity to specialize in a specific field in safety or security. The survey gathered the main opinions of the present state and the development needs of the Security Management Programme from the viewpoint of students and graduates. The results of this thesis can be used in developing the Security Management Programme.

Keywords: Education in University of Applied Sciences, Laurea University of Applied Sciences, Tradenomi in Security Management,

1 Johdanto

Ammattikorkeakoulutus on vielä melko uusi ilmiö suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Viimeisimmät ammattikorkeakoulut ovat vakiinnuttaneet toimintansa 2000-luvun puolella (Stenström & Laine & Valkonen 2005). Ammattikorkeakoululain (351/2003) mukaan ammattikorkeakoulujen tulee antaa korkeakouluopetusta työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin perustuen. Koulutuksen työelämän vastaavuutta ja valmistuneiden sijoittumisesta työelämään on pyritty selvittämään eri tutkimuksien avulla (Stenström ym. 2005 ; Haven 2007) Lisäksi ammattikorkeakouluopiskelijat eri koulutusohjelmista ovat tutkineet opinnäytetöissään eri koulutusohjelmista valmistuneiden työelämään sijoittumista. (Handolin 2008; Meuronen 2010; Hytönen & Rätty 2009) Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutusohjelmasta ei tämän kaltaista opinnäytetyötä ole aiemmin tehty.

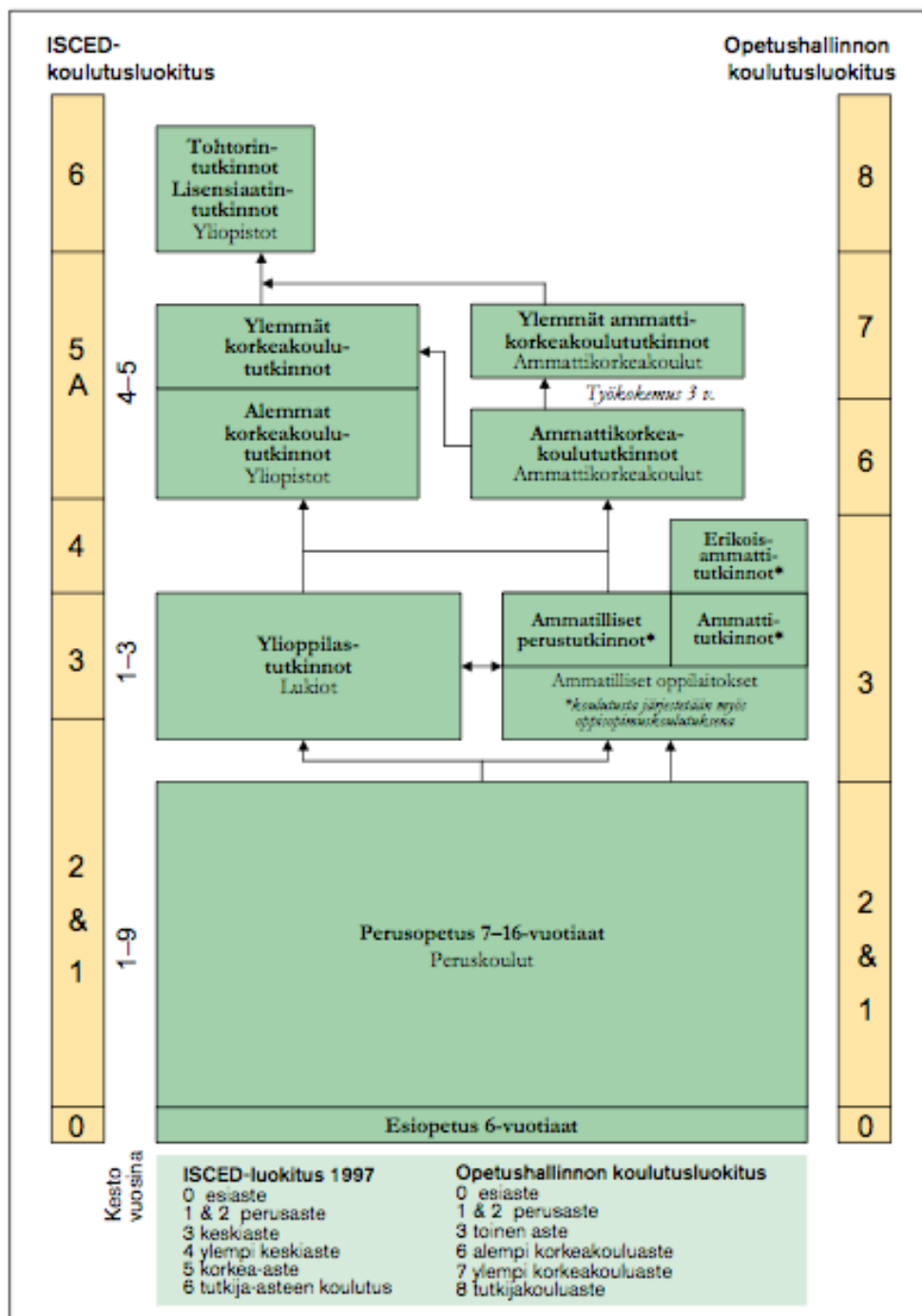
Edellä mainituissa tutkimuksissa ja opinnäytetöissä pääpaino on ollut valmistuneiden työelämään sijoittumisen tutkimisessa. Tässä opinnäytetyössä ei keskitytä tutkimaan turvallisuusalan tradenomien työelämään sijoittumista, vaan pyritään selvittämään turvallisuusalan koulutusohjelman nykytilaa ja sen kehittämistarpeita. Opinnäytetyön tarkoituksena on myös tuottaa aineistoa laajempaa kansallista turvallisuusalan koulutustutkimusta varten, jonka toteuttaa empiirisen turvallisuustutkimuksen tutkimusryhmä. Laurea-ammattikorkeakoulu toimii yhteistyössä tutkimusryhmän kanssa, joka on osa Itä-Suomen yliopiston empiirisen oikeustutkimuksen tutkimus- ja kehittämissyksikköä (Empiirisen turvallisuustutkimuksen tutkimusryhmä 2011). Lisäksi tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kerätä aineistoa, jota voidaan hyödyntää turvallisuusalan koulutusohjelman kehittämisessä.

Opinnäytetyö toteutettiin teettämällä kysely turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneille sekä koulutusohjelmassa opiskeleville henkilöille. Kyselyyn vastasi pääsääntöisesti alemman korkeakoulututkinnon opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet. Osa vastauksista tuli myös ylemmän korkeakoulututkinnon näkökulmasta. Tutkintojen tasoa ei kuitenkaan tulosten tulkinnassa ole eritelty, vaan kaikki vastaukset käsiteltiin Laurean turvallisuusalan koulutuksen näkökulmasta.

Opinnäytetyö on jaoteltu viiteen lukuun ja niiden alalukuihin. Johdannon jälkeen esitellään yleisesti Suomen korkeakoulutusjärjestelmä, Laurea-ammattikorkeakoulu ja turvallisuusalan koulutusohjelma. Tämän jälkeen kuvataan opinnäytetyössä käytetyt menetelmät, jonka jälkeen käydään läpi kyselyn tulokset. Viimeisessä luvussa kerrotaan tuloksista tehdyt johtopäätökset ja pohditaan tulosten luotettavuutta.

2 Ammattikorkeakoulutus Suomessa

Suomen koulutusjärjestelmä on jaettu eri koulutusasteisiin. Koulutusjärjestelmä on esitetty kuviossa 1. Ylimpänä koulutusasteena Suomessa toimii korkeakoulutusaste. Korkeakoulutusta edeltäviä asteita on ensin yhdeksänvuotinen yleissivistävä peruskoulutus, jonka jälkeen voidaan jatkaa toisen asteen koulutukseen, jota tarjoaa ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus. Ennen peruskoulutusta lapsilla on oikeus osallistua vuoden kestäväan esiopetukseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a.)

Kuva 1: Suomen koulutusjärjestelmä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a)

Suomen korkeakoulutusjärjestelmä muodostuu kahdesta rinnakkaisesta sektorista, jotka ovat yliopistot ja ammattikorkeakoulut. Yliopistokoulutus painottuu tieteelliseen tutkimukseen ja sen opettamiseen. Ammattikorkeakouluissa taas korostetaan työelämän asiantuntijuutta ja opetus perustuu työelämän asettamiin vaatimuksiin. Suomen ammattikorkeakoulujärjestelmän muodostaminen sai alkunsa 1991 käynnistetyssä kokeilussa, jossa perusta luotiin kehittämällä opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen koulutusta antavia oppilaitoksia. Ammattikorkeakoulut vakinaistettiin vuosien 1996–2000 välisenä aikana. (Stenström ym. 2005, 9–10.) Ammattikorkeakoulutuksen avulla pyritään vastaamaan yhteiskunnan ja työelämän muutoksiin, sekä kehittämään koulutuksen laatua. Suomalainen ammattikorkeakoulutusjärjestelmä on ottanut esimerkkiä saksalaisesta ja hollantilaisesta korkeakoulutusjärjestelmästä. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2012.) Osmo Kivisen ja Jouni Nurmen (2008) tekemässä tutkimuksessa käsitellään yhdeksän eri Euroopan maan korkeakoulutusjärjestelmää, joissa kaikissa toimii jokseenkin samankaltainen duaalimalli kuin suomalaisessa korkeakoulutusjärjestelmässä. Suurin syy yhtenäiseen eurooppalaiseen korkeakoulutukseen on Bolognan sopimus. Bolognan prosessin tarkoituksena on yhtenäistää eurooppalainen korkeakoulutusjärjestelmä ja luoda kilpailuetua muihin maansiin verrattuna. Tarkoituksena on rakentaa ymmärrettävät ja yhtenäiset tutkintorakenteet sekä yhtenäistää laadunarviointia ja lisätä opiskelijoiden maiden välistä liikkuvuutta. (Tekniikan akateemiset 2012.)

Ammattikorkeakoulut ovat pääosin monialaisia korkeakouluja, joiden toiminta keskittyy alueelliseen kehittämiseen ja työelämän näkökulmaan (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012b). Lisäksi ammattikorkeakoulujen tarkoitus on pyrkiä vastaamaan alueellisiin korkeakoulutuksen tarvevaatimuksiin. Tavoitteena on tuottaa maan kaikille alueille riittävästi korkeasti koulutettua työvoimaa. Tällä pyritään varmistamaan, että alueille syntyy kestäviä ja kansainvälisesti kilpailukykyisiä prosesseja, joiden tarkoitus on tuottaa sekä levittää uutta tietoa työelämän tarpeisiin. (Stenström ym. 2005, 13.)

Ammattikorkeakoulutuksen työelämälähtöisyys määritellään ammattikorkeakoululaissa (351/2003), jonka mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin perustuen. Lisäksi laki määrittää että ammattikorkeakoulujen tulee tukea yksilön ammatillista kasvua, sekä harjoittaa tutkimus- ja kehitystyötä, joka palvelee ammattikorkeakouluopetusta, aluekehitystä ja alueen elinkeinorakenteita. Ammattikorkeakoulun tulee erityisesti olla yhteistyössä oman alueen elinkeino- ja muun työelämän, sekä kansainvälisten ja kansallisten oppilaitosten kanssa.

Ammattikorkeakouluissa järjestetään alempaan ammattikorkeakoulututkintoon (AMK) ja ylempään (YAMK) ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Lisäksi ammattikorkea-

koulussa voi suorittaa aikuisopintoja, avoimia opintoja, erikoistumisopintoja ja pätevöityä ammatilliseksi opettajaksi. Ammattikorkeakoulutusta järjestetään seuraavilla kahdeksalla eri koulutusalueella: humanistinen ja kasvatustieteiden ala, kulttuuriala, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala, luonnontieteiden ala, tekniikan ja liikenteen ala, luonnonvara- ja ympäristöala, sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala ja matkailu-, ravitsemis-, ja talousala. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012c.)

Opintojen edistymistä seurataan opintopisteiden avulla. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon laajuus on 210–270 opintopistettä, jolloin opinnot kestävät yleensä kolme tai neljä vuotta. Ammattikorkeakouluopinnot järjestetään koulutusohjelmina, jotka ovat ammattikorkeakoulun suunnitteleimia ja järjestämiä opintokokonaisuuksia. Opintoihin kuuluu perus-, ammatti- ja vapaasti valittavia opintoja. Lisäksi opintoihin kuuluu työelämän harjoittelujakso sekä opinnäytetyö. Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille riittävät tiedot ja taidot, jotta he voisivat toimia työelämän asiantuntijoina. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on 60–90 opintopistettä ja kokopäiväisesti opiskellen opinnot kestävät vuodesta puoleentoista vuoteen. Ylemmät ammattikorkeakouluopinnot syventävät aiemmin hankittua osaamista ja ne on tarkoitettu työelämän vaativissa asiantuntija- ja johtotehtävissä toimiville. Lisäksi ylemmää korkeakoulutusta tulee edeltää vähintään kolmen vuoden työkokemus, joka on hankittu edellisen koulutusasteen jälkeen. Ammattikorkeakoulussa voi myös suorittaa erikoistumisopintoja, joiden avulla voi syventää ammatillista osaamistaan. Erikoisopintojen koulutusohjelmat ovat laajuudeltaan 30–60 opintopistettä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012c.)

Vaikka ammattikorkeakoulutus on vielä melko uusi ilmiö suomalaisessa koulutusjärjestelmässä, niin sitä pyritään jatkuvasti kehittämään. Opetusministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan uutta ammattikorkeakoululakia, sekä ammattikorkeakoulujen rahoitus- ja ohjausjärjestelmän uudistamista. Ammattikorkeakoulu-uudistus on suunniteltu aikavälille 2011–2014. Uudistuksen tarkoituksena on rakentaa itsenäisiä, vastuullisia ja kansainvälisesti arvostettuja ammattikorkeakouluja, jotka kouluttavat osaajia, rakentavat alueellista kilpailukykyä, uudistavat työelämää ja kehittävät innovaatioita. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012d.)

Ammattikorkeakoulut toimivat Suomessa pääosin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alla. Poikkeuksen muodostavat Ahvenanmaalla sijaitseva Högskolan på Åland ja sisäasiainministeriön alaisuudessa toimiva Poliisiammattikorkeakoulu. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alla toimii yhteensä 25 ammattikorkeakoulua, joista kunnallisia ammattikorkeakouluja on neljä, kuntayhtymän omistuksessa on seitsemän ja yksityisiä ammattikorkeakouluja on 14. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012e.) Ammattikorkeakouluilla on toimintaa Suomessa yhteensä noin 70 paikkakunnalla (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2012).

2.1 Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea-ammattikorkeakoulu on yksityinen ammattikorkeakoulu. Laurea toimii osakeyhtiömuotoisena ja sen toimielimiä ovat yhtiökokous, tilintarkastajat, osakeyhtiön hallitus, sekä toimitusjohtaja, joka toimii myös ammattikorkeakoulun rehtorina. Yhtiö ylläpitää ammattikorkeakoulua, opetettavaan alaan liittyvää palvelutoimintaa, sekä omistaa tai vuokraa korkeakoulu kiinteistöjä ja rakennuksia. Osakeyhtiön hallitus hoitaa osakeyhtiölain mukaiset tehtävät ja vastaa siitä, että yhtiötä organisoidaan ja johdetaan asiaan kuuluvalla tavalla. Ammattikorkeakoulun hallitus taas huolehtii ammattikorkeakoululaissa säädettyjen asioiden noudattamisesta ja päättää opetuksen kehittämisen linjoista, opiskelijavalinta- ja koulutusohjelmien perusteista, sekä tekee yhtiön hallitukselle esityksen talousarviosta ja strategian toteuttamissuunnitelmasta. (Laurea-ammattikorkeakoulun toimintasäntö 2011.) Laurean päätöksiä tekevä organisaatio on esitetty tarkemmin kuviossa 3.

Kuva 2: Laurean organisaatio (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011d)

Laurea-ammattikorkeakoulu on palveluinnovaatiotoimintaan keskittyvä ammattikorkeakoulu, joka pyrkii toimimaan tunnuslauseensa mukaisesti uuden edellä. Ammattikorkeakoulu keskittyy tuottamaan työelämän osaajia nojaten eurooppalaiseen ja kansalliseen innovaatiopolitiikkaan sekä tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Koululla on toimintaa seitsemässä eri paikallisyksikössä Uudellamaalla. Paikallisyksiköt ovat sijoitettuina Espooseen, Vantaalle, Keravalle, Lohjalle, Hyvinkäälle ja Porvooseen. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011a.)

Laurea pyrkii ammattikorkeakouluna olemaan mukana aluekehitystoiminnassa pääkaupunkiseudun laajassa metropoliverkossa ja sen tavoitteena on olla kansainvälisesti tunnustettu,

tulevaisuuden osaamisen ja metropolikehityksen ammattikorkeakoulu vuoteen 2015 mennessä. Koulun toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: yhteisöllisyys, sosiaalinen vastuullisuus ja luovuus. (Laurea-ammattikorkeakoulun vuosikatsaus 2010, 3.) Laureassa järjestetään koulutusta neljällä eri koulutusalueella, joita ovat matkailu-, ravitsemus, ja talousala, luonnontieteiden ala, sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala ja yhteiskuntatieteiden-, liiketalouden- ja hallinnon koulutusala (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011b). Koulu pyrkii strategiansa mukaan kehittämään tulevaisuuden osaamista ja palveluinnovaatioiden tuottamista, sekä edistämään kasvuyrittäjyyttä. Lisäksi koulutuksessa panostetaan kansainväliseen tutkivaan, kehittäväan ja innovatiiviseen toimintaan. (Laurean strategia 2010–2015 2009, 18–20.)

Laureassa voi suorittaa ammattikorkeakoulutasoisia (AMK) tutkintoja seuraavissa koulutusohjelmissä: fysioterapia, hoitotyö, hotelli- ja ravintola-alan liikkeenjohto, kauneudenhoitoala, liiketalous, matkailu, palvelujen tuottaminen ja johtaminen, rikosseuraamusala, sosiaaliala, tietojenkäsittelyala ja turvallisuusala. Lisäksi koulussa voi suorittaa lukuisia ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon (YAMK) tasoisia opintoja sekä erikoistumisopintoja useaan alaan liittyen. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011c.) Vuonna 2010 Laurea-ammattikorkeakoulussa opiskelijamäärä oli 7724, joista ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suoritti 422 henkilöä ja ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita oli 508. Samana vuonna 1222 henkilöä suoritti tutkinnon, ja erikoistumisopintoja suoritti 37 henkilöä. Laureasta vuosien 2004–2008 välillä valmistuneiden työllistymisprosentti oli 90,6 prosenttia. (Laurea-ammattikorkeakoulun vuosikatsaus 2010, 3.)

Laurea panostaa innovaatiotoimintaan, joka asettaa haasteita liittyen uuden tiedon ja osaamisen kehittämiseen, sekä levittämiseen. Näiden haasteiden myötä Laureassa on pitkään panostettu työelämän sekä toimintaympäristön vuorovaikutukseen. (Kallioinen 2008, 6.) Tämä kehitystyö sai konkreettisemmän muodon 2000-luvun alkupuolella, kun Laureassa syntyi kehittämispohjainen Learning by Developing (LbD) -toimintamalli. LbD on Laurean pedagoginen strategiavalinta, jonka kehitystyö on jatkunut jo noin kymmenen vuotta. Kehittämispohjaisen oppimisen avulla pyritään saavuttamaan vuodelle 2015 asetettu tavoite: olla kansainvälisesti tunnustettu, tulevaisuuden osaamisen ja metropolikehityksen ammattikorkeakoulu. (Laurean kehittämispohjaisen oppimisen strategia 2011, 4.)

LbD perustuu uuden luomiseen, autenttisuuteen, kumppanuuteen, kokemuksellisuuteen ja tutkimuksellisuuteen. Sen lähtökohtana on toimia tiiviissä vuorovaikutuksessa työelämän kanssa ja kehittämishankkeiden avulla luoda mahdollisesti uutta tietoa. LbD -toimintamalli luo pohjan kansainvälisesti kilpailukykyisen innovaatioalueen kehittämiseksi ja innovatiivisen yrittämisen edistämiseksi. Lisäksi toimintamallin avulla pyritään muodostamaan systemaattinen ja projektimuotoinen toimintatapa tuloksellisille verkostosuhteille. (Kallioinen 2008, 7–8.)

LbD on osoittautunut ulkoisten arviointimenettelyjen kautta hyväksi pedagogiseksi ratkaisuksi. Ammattikorkeakoulujen arviointineuvosto on valinnut Laurean viisi kertaa ammattikorkeakoulujen huippu- tai laatuysiköksi. Laurea on saanut aluekehityksen huippuyksikkömaininnan vuosina 2002–2003, 2006–2007 ja koulutuksen laatuysikkömaininnan 2005–2006, 2008–2009 ja 2010–2012. Nämä nimeämiset tekevät Lauresta Suomen palkituimman ammattikorkeakoulun huippu- ja laatuysikkömaininnoissa. (Laurean kehittämisspohjaisen oppimisen strategia 2011)

2.2 Turvallisuusalan koulutusohjelma

Turvallisuusalan tradenomitutkinnon voi suorittaa Suomessa ainoastaan Laurea-ammattikorkeakoulussa ja koulutus järjestetään Espoon Leppävaaran paikallisyksikössä. Tutkinto on liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto ja se kuuluu yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalle. Tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja aikaa sen suorittamiseen kuluu yleensä kolmesta neljään vuotta. Erilaisia tehtäviä, joihin turvallisuusalan tradenomit valmistuvat, ovat esimerkiksi turvallisuusasiantuntija, turvallisuussuunnittelija, riskienhallintapäällikkö, turvallisuuspäällikkö, palotarkastaja ja turvallisuusalan opettaja. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011e.) Pääsääntöisesti turvallisuusalan tradenomit suunnittelevat, toteuttavat, arvioivat ja johtavat turvallisuuteen liittyviä asioita organisaatiossa (Opiskelupaikka 2012). Laurea-ammattikorkeakoulussa järjestetään myös ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa turvallisuusalan koulutusta. Koulutusohjelma on nimeltään turvallisuusosaamisen koulutusohjelma ja sen suorittaneet saavat tutkintonimikkeen tradenomi (ylempi AMK). Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on 90 opintopistettä, joiden suorittamiseen kuluu aikaa yleensä 1,5–3 vuotta. (Laurea Hakijan opas YAMK 2010, 12.)

Turvallisuusalan opiskelijan opinnot koostuvat turvallisuusjohtamisen, riskienhallinnan, liiketoimintaosaamisen, henkilöturvallisuuden, tietoturvallisuuden, toimitilaturvallisuuden, oma-toimisen varautumisen, ympäristöturvallisuuden ja logistiikan turvallisuuden opintojaksoista. Turvallisuusalan tradenomien pääpaino opiskelussa on uhkien tunnistaminen ja niiden toteutumisesta aiheutuvien vahinkojen minimointi. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011e.) Turvallisuusalan koulutusta on mahdollista saada aikuisopintoina tai kaikille tarkoitettuina opintoina (Opintoluotsi 2012).

Turvallisuusalan tradenomien koulutus poikkeaa paljon normaalista liiketalouden koulutusohjelmasta. Turvallisuusalan tradenomi käy liiketoimintaosaamiseen liittyviä opintoja pakollisena ainoastaan kahdella opintojaksolla (Opetussuunnitelma, Turvallisuusalan koulutusohjelma 2012). Turvallisuusalan opiskelijan opinnot keskittyvät pääasiassa turvallisuusjohtamiseen ja riskienhallintaan liittyviin asioihin, kuten aiemmassa kappaleessa mainittiin.

3 Opinnäytetyön menetelmät ja aineistot

Opinnäytetyön aineisto koostuu kyselytutkimuksesta ja sen tarkoituksena on selvittää, miten Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneet, sekä vielä opiskelevat, näkevät koulutuksen nykytilan. Lisäksi kyselyssä selvitetään mitä kehittämistarpeita he näkevät koulutuksessa. Kyselyn tarkoituksena on myös tuottaa aineistoa laajempaan kansalliseen turvallisuuskoulutusta koskevaan tutkimukseen. Aineistoa voidaan myös hyödyntää turvallisuusalan koulutusohjelman kehittämiseen.

Opinnäytetyössä käytettiin kahta erilaista kyselylomaketta, jotka suunnattiin koulutusohjelmasta valmistuneille, sekä vielä opiskeleville. Kyselylomakkeena käytettiin sähköistä E-lomaketta, joka lähetettiin vastaajille sähköpostin välityksellä. Kyselylomakkeiden muoto on Likert-asteikollinen kysely. Kyseessä on järjestysasteikko, jota käytetään usein mielipidevääntämissä ja asenteen mittaamisessa (Vilkkä 2007, 46). Kyselyssä käytetty viisiportainen Likert-asteikko jakautuu täysin eri mieltä ja täysin samaa mieltä -tyyliselle vastakkainasettelulle. Keskellä olevat vastausvaihtoehdot ovat jokseenkin samaa- ja eri mieltä, sekä ei mielipidettä.

Eri kohderyhmille lähetetyt lomakkeet sisälsivät pääosin samat väittämät ja vastaajia pyydettiin arvioimaan koulutusta niiden avulla. Väittämät muodostettiin neljän eri teeman avulla. Nämä teemat olivat koulutuksen sisältö, koulutuksen laatu, työelämään valmistaminen, sekä koulutuksesta saatu hyöty. Teemat poistettiin kyselylomakkeesta vastausajaksi ja otettiin mukaan tulosten tarkasteluvaiheessa helpottamaan niiden käsittelyä. Väittämät, taustatiedot ja avoimet kysymykset laadittiin yhteistyössä laajemman kansallisen turvallisuusalan koulutusta koskevan tutkimuksen toteuttajien kanssa. Sähköinen kyselylomake testattiin ennen kyselyn lähettämistä erään turvallisuusalan koulutusohjelman opiskelijan toimesta. Kyselylomake todettiin testauksen perusteella toimivaksi.

Tässä opinnäytetyössä käytettiin määrällistä tutkimusmenetelmää vastaajien taustatietojen, sekä väittämien laatimisessa ja vastausten tarkastelussa. Kvantitatiivinen, eli määrällinen tutkimus, vastaa kysymyksiin kuinka moni, kuinka paljon ja kuinka usein (Vilkkä 2007, 14.) Vastauksista muodostuneet tulokset on esitetty numeerisesti prosenttijakaumina raportin taulukoissa. Lisäksi opinnäytetyössä käytettiin avoimia kysymyksiä, joten kyselyssä oli mukana myös laadullisen, eli kvalitatiivisen tutkimuksen elementtejä. Avoimet kysymykset ovat laadullisia kysymyksiä ilman vastausvaihtoehtoja, ja ne mahdollistavat vastaajan omien mielipiteiden kirjoittamisen vapaasti (Vilkkä 2007, 62). Avointen kysymysten avulla saatu lisätieto täydentää hyvin vastausjakaumien tuloksia ja mahdollistaa laajemman analyysin. Lisäksi avoimet laadulliset kysymykset tuovat aineistoon sellaista lisätietoa, joita väittämien vakioiduilla vastausvaihtoehdoilla ei voida saavuttaa. (Paasonen & Huuonen 2011, 28.) Opinnäytetyössä esitetäänkin suoria lainauksia avointen kysymysten vastauksista, jotka kuvaavat hyvin

vastauksissa esille tulleita ajatuksia. Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän käyttö samassa tutkimuksessa laajentaa ja syventää tutkimuskohteesta saatua tietoa, joten molempien käyttöä yhdessä tutkimuksessa voidaan pitää järkevänä (Eskola & Suoranta 2000, 69–71).

Kyselystä tiedotettiin sähköpostin välityksellä. Kyselyn vastausaika oli 17.11. – 11.12.2011. Kysely lähetettiin 163 turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneen sähköpostiosoitteeseen. Lisäksi kyselyyn oli mahdollista vastata sosiaalisen median (LinkedIn, Turva-XX ryhmä) välityksellä. Vastauksia valmistuneilta saatiin yhteensä 86 kappaletta, jolloin vastausprosentiksi muodostui 53 prosenttia. Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusalan opiskelijoille suunnattu kysely lähetettiin 317 sähköpostiosoitteeseen. Ensimmäisessä vaiheessa saatiin opiskelijoilta 40 vastausta, jonka jälkeen lähetettiin sähköpostin välityksellä vielä muistutusviesti opiskelijoille. Muistutuksen jälkeen opiskelijoille suunnattuun kyselyyn saatiin yhteensä 86 vastausta. Opiskelijoille suunnatun kyselyn vastausprosentiksi muodostui täten 27 prosenttia. Valmistuneiden kohdalla vastausprosentti oli korkeampi ja tulokset myös luotettavampia. Opiskelijoiden hieman alhaisesta vastausprosentista huolimatta voidaan sen todeta antavan kohtalaisen yleiskuvan opiskelijoiden mielipiteistä. Kyselyn avulla saadut tulokset analysoitiin ja väittämistä muodostettiin prosenttijakaumataulukot. Tulokset on esitetty teemoittain eri taulukoissa ja ne on eritelty valmistuneiden sekä opiskelijoiden kesken. Tulosten esittämistapa ja taulukoiden tyyli pyrkii noudattamaan samanlaista rakennetta, kuin laajemmassa kansallisessa turvallisuusalan koulutusta koskevassa tutkimuksessa. Tästä johtuen opinnäytetyössä ei ole tulosten tulkinnassa käytetty esimerkiksi kuvioita taulukoiden tukena, vaan taulukot on kirjoitettu auki edellisessä kappaleessa.

Kyselylomakkeen avulla tehtyjen tutkimusten etuna voidaan pitää laajan aineiston helposti saamista melko pienin kustannuksin. Kyselylomakkeella toteutettavassa tutkimuksessa ei voida kuitenkaan tietää, kuinka hyvin vastaajat ovat ymmärtäneet kysymykset tai väittämät. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2005, 184.) Tässä kyselyssä yhtenä ongelmana on mahdollisesti se, että kyselyyn on vastannut ainoastaan työelämässä menestyneet motivoituneet vastaajat ja kysely ei ole tavoittanut esimerkiksi työttömiä tai niitä, jotka ovat vaihtaneet koulutuksen jälkeen kokonaan alaa. Tämä saattaa antaa kyselyn tuloksista hieman liian positiivisen kuvan. Tulosten luotettavuutta on pohdittu laajemmin opinnäytetyön viimeisessä luvussa.

4 Kyselyn tulokset

Opinnäytetyön aineisto koostuu kahdelle eri kohderyhmälle suunnatusta kyselystä. Ensin raportissa on esitetty tulokset valmistuneille suunnatusta kyselystä, jonka jälkeen on esitetty opiskelijoiden vastausten tulokset. Kyselyssä selvitettiin vastaajien taustatietoja sekä esitettiin eri teemoihin jaettuja väittämiä, joihin vastaukset annettiin edellisessä luvussa esitetyn Likert-asteikon mukaisesti.

Kohderyhmille suunnatut kysymykset, jotka koskivat taustatietoja, poikkesivat hyvin vähän toisistaan. Molempien kohderyhmien taustatiedoissa kysyttiin vastaajan ikää, sukupuolta, tutkinnon tasoa ja työkokemusta turvallisuusosalta. Valmistuneilta kysyttiin koulutusohjelmasta valmistumisvuotta ja opiskelijoita kysyttiin opintojen alkamisvuotta. Lisäksi valmistuneilta kysyttiin taustatietojen yhteydessä, mitä täydennyskoulutuksia he olivat suorittaneet turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistumisen jälkeen.

Molemmille kohderyhmille esitettiin väittämiä samoista teema-alueista. Teemoja kyselyssä oli koulutuksen sisältö, koulutuksen laatu, työelämään valmistaminen ja koulutuksesta saatu hyöty. Vastausten prosenttijakaumat on esitelty taulukoissa, jotka on nimetty teemojen mukaisesti ja taulukoiden tulokset on selvitetty taulukoita edeltävissä tekstikappaleissa.

Sekä valmistuneille että opiskelijoille esitettiin kyselyssä joitakin avoimia kysymyksiä. Niiden vastuksista esille tulleet keskeisimmät asiat käydään kysymyskohtaisesti läpi teemoitettujen väittämentaulukoiden jälkeen. Avointen kysymysten vastuksista esitetään suorina lainauksia, jotka edustavat vastauksissa eniten ilmi tulleita mielipiteitä.

4.1 Valmistuneiden vastaukset

4.1.1 Taustatiedot

Kyselyyn vastanneista valmistuneista suurin osa oli miehiä (74 prosenttia). Naisia kyselyyn vastanneista oli 26 prosenttia. Vastaajista 62 prosenttia, eli suurin osa, oli 26–35-vuotiaita. Yhteensä 26–49-vuotiaita vastaajia oli 87 prosenttia kaikista vastanneista. Vastaajien ikäkaumaa on kuvattu tarkemmin taulukossa 1.

Ikä	%
Alle 25 -vuotias	8
26—35 -vuotias	62
36—49 -vuotias	25
Yli 50 -vuotias	5

N = 86

Taulukko 1: Valmistuneiden ikäjakauma

Vastaajilta kysyttiin taustatietojen yhteydessä myös valmistumisvuotta turvallisuusalan koulutusohjelmasta. Kyselyyn vastanneet ovat valmistuneet vuosina 1998–2011. Suurin osa vastaajista (58 prosenttia) valmistui vuosien 2009 ja 2011 välisenä aikana. Vajaa viidennes (18 prosenttia) vastaajista valmistui vuosien 2006 ja 2008 välisenä aikana. Vuosien 2002–2005 välillä valmistuneita kyselyyn vastaajia oli myös noin viidennes (19 prosenttia), ja loput viisi prosenttia vastanneista valmistuivat vuosina 1998–2001. (Katso taulukko 2)

Valmistumisvuosi	%
1998—2001	5
2002—2005	19
2006—2008	18
2009—2011	58

N = 86

Taulukko 2: Valmistuneiden valmistumisvuodet turvallisuusalan koulutusohjelmasta

Taustatiedoissa kysyttiin suoritettun tutkinnon tasoa, jonka vastausvaihtoehtoina oli turvallisuusalan alempi ammattikorkeakoulututkinto (AMK), turvallisuusosaamisen ylempi ammattikorkeakoulututkinto (YAMK) tai mahdollisesti molemmat. Vastanneista 92 on suorittanut turvallisuusalan alemman ammattikorkeakoulututkinnon, joista neljä prosenttia on suorittanut myös ylempään ammattikorkeakoulututkinnon. Kahdeksan prosenttia vastaajista on suorittanut ylempää ammattikorkeakoulututkintoa edeltävät opinnot jossain muualla, kuin Laurean turvallisuusalan koulutusohjelmassa. Tutkintojen tasot on kuvattu taulukossa 3.

Tutkinto	%
AMK	88
YAMK	8
Molemmat	4

N = 86

Taulukko 3: Valmistuneiden suoritettu tutkinnon taso

Turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneilla on tämän kyselyn perusteella runsaasti turvallisuusalan työkokemusta. Yhteensä 76 prosenttia vastanneista on työskennellyt vähintään viisi vuotta turvallisuusalan työtehtävissä ja vastanneista 44 prosenttia ilmoittaa työskennelleensä turvallisuusosalalla yli kymmenen vuotta. Vastanneista ainoastaan 2 prosenttia ilmoitti, että heillä ei ole työkokemusta turvallisuusosalta. Tulokset ovat esitetty tarkemmin taulukossa 4.

Työkokemus vuosissa	%
Ei ole	2
Alle 2 vuotta	6
2—5 vuotta	16
5—10 vuotta	32
Yli 10 vuotta	44

N = 86

Taulukko 4: Valmistuneiden työkokemus turvallisuusosalalla

Taustatiedoissa selvitettiin myös työskentelivätkö valmistuneet turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä. Lisäksi avointen kysymysten avulla kysyttiin toimialaa, jolla he vastaushetkellä työskentelivät sekä heidän työtehtävänsä. Valmistuneista 92 prosenttia ilmoitti työskentelevänsä turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä. Vastaukset jakautuivat hyvin tasaisesti eri toimialoille ja toimialat voidaan jaotella julkiseen sektoriin, yksityisen turvallisuusalan sektoriin ja muihin toimialoihin.

Julkiselle sektorille työllistyneet työskentelivät erilaisissa julkishallinnon turvallisuuden ylläpitämis- ja kehittämistehtävissä, sekä poliisi-, pelastus- ja puolustusvoimien viranomaistehtävissä. Julkishallinnon tyypillisiä työtehtäviä olivat turvallisuusasiantuntija, tietoturvallisuusasiantuntija, turvallisuussuunnittelija, yksikön päällikkö, turvallisuuspäällikkö ja tarkastaja. Pelastusalan tyypillisiä työtehtäviä olivat palomies, palotarkastaja, johtava palotarkastaja ja turvallisuuskouluttaja. Poliisiviranomaisten puolella vastausten mukaan työtehtäviä olivat poliisihallinnon asiantuntijatehtävät sekä operatiiviset esimiestehtävät kentällä. Puolustusvoimien palkkalistoilla työskentelevät toimivat esimerkiksi turvallisuuden asiantuntijan, sekä turvallisuusupseerin työtehtävissä. Yksityiselle turvallisuusosalalle työllistyneet vastaajat ilmoittivat työskentelevänsä vartioimisliiketoiminnan parissa seuraavanlaisissa tehtävissä: kohde-, vuoro- ja palveluesimies, sekä päällikkötason tehtävät

Muuten erilaisia toimialoja, joilla valmistuneet työskentelivät, oli useita. Yksittäisiä toimialoja olivat esimerkiksi finanssi-, matkailu-, taide-, ympäristö-, talous-, juomateollisuus-, ja kaupan ala. Lisäksi opetusosalalla työskenteli useita valmistuneita. Opetusalan työtehtävät saattoivat sijoittua sekä julkiselle että yksityiselle sektorille. Kyselyyn vastanneista kaupan

alalla työskentelevät ilmoittivat työtehtävikseen turvallisuusasiantuntijan-, riskienhallintapäällikön-, tietoturvan- ja turvatekniikan-, sekä riskienhallintayksikön päällikön työtehtävät. Opetusalalla yleisimpiä työtehtäviä olivat turvallisuusalan lehtori, -opettaja, sekä koulutus-päällikkö. Finanssialan tyypillisimpiä työtehtäviä olivat riskienhallinnan asiantuntija, riski-insinööri ja turvallisuuspäällikkö. Tietotekniikan alalla työskentelevät ilmoittivat toimivansa erilaisissa tietoturvallisuuden johto- ja asiantuntijatehtävissä.

4.1.2 Koulutuksen sisältö

Koulutuksen sisältö -teemassa turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneilta pyrittiin selvittämään heidän näkemyksiään koulutusohjelman sisällöstä ja opintojaksotarjonnan tarkoituksenmukaisuudesta. Väittämien vastaukset jakaantuivat melko hyvin mielipideasteikon toiseen laitaan ja vain harvoissa väittämässä mielipiteet jakaantuivat tasaisesti mielipideasteikon molemmille laidoille. Koulutuksen sisältö vastasi enimmäkseen vastaajien odotuksia, koska 89 prosenttia vastanneista oli vähintään jokseenkin sitä mieltä. Enemmistö vastaajista (71 prosenttia) ei myöskään nähnyt, että koulutuksessa turvallisuutta olisi tarkasteltu liian suppeasta näkökulmasta.

Turvallisuusalan opintojaksotarjonnan katsottiin olevan riittävän monipuolinen. Ainakin jokseenkin samaa mieltä väittämästä oli 67 prosenttia vastanneista. Turvallisuusalan opintoja ei myöskään nähty liian vähäisiksi muihin opintoihin nähden, koska vastauksista 73 prosenttia painottui tätä näkemystä tukevaksi. Vastaajat eivät nähneet järkeväksi vartioimisliikkeen vastaavan hoitajan pätevyyden sisällyttämistä koulutusohjelmaan, sillä 64 prosenttia oli ainakin jokseenkin tätä väitettä vastaan. Vastausten perusteella oltiin vahvasti sitä mieltä, (77 prosenttia ainakin jokseenkin samaa mieltä) että koulutuksessa tulisi tarkastella enemmän organisaatioiden lakisääteisiin turvallisuusvelvoitteisiin liittyviä asioita.

Vapaasti valittavien opintojaksotarjonnan riittävyys jakoi hieman mielipiteitä, koska 57 prosenttia vastanneista oli ainakin jokseenkin sitä mieltä, että tarjonta oli riittävää ja 36 prosenttia oli eri mieltä väittämästä. Vain hieman yli puolet vastanneista (53 prosenttia) oli ainakin jokseenkin samaa mieltä siitä, että koulutukseen sisältyi riittävästi menetelmäopintoja. Reilu neljännes (28 prosenttia) vastanneista ei osannut muodostaa mielipidettä asiasta. Myös kansainvälisyyden riittävä huomioiminen jakoi vastaajien mielipiteitä. Yli puolet vastaajista (56 prosenttia ainakin jokseenkin samaa mieltä) olivat sitä mieltä, että kansainvälisyys oli huomioitu riittävästi, kun taas 38 prosenttia vastanneista oli väittämästä eri mieltä. Tarkemmin koulutuksen sisältöä koskevat väittämien jakauma on esitelty taulukossa 5.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidettä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Koulutuksen sisältö vastasi odotuksiani.	0	11	0	73	16
Koulutuksessa tarkasteltiin turvallisuutta liian suppeasta näkökulmasta.	12	59	6	17	6
Koulutuksen turvallisuusalan opintojaksotarjonta oli riittävän monipuolinen.	4	22	7	59	8
Koulutuksessa turvallisuusalan opinnot olivat liian vähäisiä suhteessa muihin opintoihin nähden.	9	64	13	10	4
Koulutukseen tulisi sisällyttää vartioimisliikkeen vastaavan hoitajan pätevyys.	36	28	13	17	6
Koulutuksessa tulisi tarkastella enemmän organisaatioiden lakisäätteisiin turvallisuusvelvoitteisiin liittyviä asioita.	1	16	6	58	19
Vapaasti valittavien opintojaksojen tarjonta oli riittävää.	8	28	7	45	12
Koulutukseen sisältyi riittävästi menetelmäopintoja.	2	19	26	38	15
Koulutuksessa oli huomioitu kansainvälisyys riittävästi.	8	30	6	45	11

Taulukko 5: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksen sisällöstä

4.1.3 Koulutuksen laatu

Toinen teema piti sisällään väittämiä, jotka pyrkivät selvittämään vastaajien mielipiteitä opetuksen laadusta sekä opettajien ammattitaidosta ja koulutuksen toteutuksen onnistumisesta. Vastaajista 74 prosenttia olivat enimmäkseen sitä mieltä, että turvallisuusalan opettajat olivat ammattitaitoisia sekä omasivat riittävät pedagogiset taidot. Asiantuntijaluennoitsijoihin oltiin erittäin tyytyväisiä, koska jopa 90 prosenttia oli ainakin jokseenkin sitä mieltä, että asiantuntijaluennoitsijat olivat hyviä. Yleisten opintojaksojen opettajia pitivät ainakin jokseenkin ammattitaitoisena 66 prosenttia vastaajista.

Henkilökohtaista ohjausta sai ainakin jokseenkin riittävästi 81 prosenttia kyselyyn vastanneista. Koulutuksen toteutustapaan oltiin pääosin tyytyväisiä, ainoastaan 16 prosenttia vastaajista ei pitänyt koulutuksen toteutustapaa toimivana. Koulutuksessa käytetyt oppimateriaalit, tehtävät ja projektit olivat vastaajien mielestä enimmäkseen ajan tasalla työelämän vaatimuksiin nähden. Vastauksista 72 prosenttia tukivat tätä väittämää ja 23 prosenttia oli väittämästä eri mieltä. Suurin osa vastaajista (81 prosenttia ainakin jokseenkin samaa mieltä) oli sitä mieltä, että koulutus oli laadukkaasti toteutettu. Näiden väittämien tarkemmat jakaumat ovat esitetty taulukossa 6.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidettä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Turvallisuusalan opettajat ovat ammattitaitoisia ja omaavat riittävät pedagogiset taidot.	0	18	8	51	23
Turvallisuusalan opintojaksoilla käytetyt asiantuntijaluennointijat olivat hyviä.	0	7	3	52	38
Koulutuksen yleisten opintojaksojen opettajat olivat ammattitaitoisia.	1	21	12	57	9
Koulutuksen aikana sain riittävästi henkilökohtaista ohjausta.	0	15	4	49	32
Koulutuksen toteutustapa ei ollut toimiva.	12	53	19	15	1
Koulutuksessa käytetyt oppimateriaalit, tehtävät ja projektit olivat ajan tasalla työelämän vaatimuksiin nähden.	1	22	5	59	13
Koulutus oli laadukkaasti toteutettu.	1	12	6	69	12

Taulukko 6: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksen laadusta

4.1.4 Työelämään valmistaminen

Kolmannessa teemassa vastaajien mielipiteitä kartoitettiin siitä, minkälaisia valmiuksia turvallisuusalan koulutusohjelma antoi työelämän varalle. Valmistuneista 72 prosenttia (ainakin jokseenkin samaa mieltä) näki, että koulutus vastaa työelämän tarpeita. Lisäksi kyselyyn vas-

tanneista 79 prosenttia oli enimmäkseen sitä mieltä, että koulutus antoi riittävät valmiudet toimia monipuolisissa turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä. Vastaajista vain 26 prosenttia oli enimmäkseen sitä mieltä, että koulutus antoi riittävät valmiudet liiketoimintaosaamiseen. Valmistuneista jopa 63 prosenttia oli ainakin jokseenkin sitä mieltä, että koulutuksen antamat valmiudet liiketoimintaosaamisen eivät olleet riittäviä. Enemmistö vastaajista (70 prosenttia) oli enimmäkseen sitä mieltä, että työkaluja riskienhallintaan ja turvallisuustoiminnan toteuttamiseen annettiin riittävästi.

Enemmistö vastaajista (69 prosenttia) oli ainakin jokseenkin sitä mieltä, että työharjoittelujaksot täydensivät koulutusta. Kyselyn mukaan työharjoittelujaksoja oli myös koulutuksen aikana riittävästi, sillä 80 prosenttia vastaajista oli enimmäkseen samaa mieltä väittämän kanssa. Vain noin puolet (53 prosenttia) vastaajista koki että työharjoittelujaksot tarjosivat riittävän haastavia työtehtäviä. Neljännes (24 prosenttia) vastaajista ei muodostanut väittämästä mielipidettä lainkaan.

Valmistuneet kokivat koulutuksessa opitut projektityöskentelytaidot ainakin enimmäkseen hyödyllisiksi, koska 73 prosenttia vastaajista oli tätä mieltä. Vastaajista alle puolet (42 prosenttia) kokivat LbD -toimintamallin hyväksi tavaksi opiskella ja 35 prosenttia vastaajista ei muodostanut minkäänlaista mielipidettä väittämästä.

Vastaajien näkemys siitä, että tulisiko koulutus voida suorittaa nopeammin ja joustavammasa aikataulussa, jakoi mielipiteet melko tasaisesti. Vastaajista 37 prosenttia oli nopeamman ja joustavamman suoritusmahdollisuuden kannalla, kun taas 42 prosenttia vastaajista oli asiasta eri mieltä. Tarkemmin työelämään valmistamista käsittelevä väittämien jakauma on esitelty taulukossa 7.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidettä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Koulutus vastasi työelämän tarpeita.	1	20	7	58	14
Koulutus antoi riittävät valmiudet toimia monipuolisissa turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä.	1	15	5	59	20
Koulutus antoi riittävät valmiudet liiketoimintaosaamiseen.	11	52	11	25	1
Koulutus ei antanut riittävästi työkaluja riskienhallintaan ja turvallisuustoiminnan toteuttamiseen.	10	60	6	19	5

Työharjoittelujaksot täydensivät koulutusta.	3	13	15	40	29
Työharjoittelujaksoja oli riittävästi koulutuksen aikana.	1	4	15	44	36
Työharjoittelujaksot eivät tarjonneet riittävän haastavia työtehtäviä.	15	38	24	17	6
Koulutuksessa oppimat projektityöskentelytaidot ovat osoittautuneet hyödyllisiksi työelämässä.	2	19	6	51	22
Koulutuksessa käytetty Learning by Developing -toimintamalli oli hyvä tapa opiskella.	5	18	35	30	12
Koulutus tulisi voida suorittaa joustavammin ja nopeammassa aikataulussa.	8	34	21	27	10

Taulukko 7: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksen työelämään valmistamisesta

4.1.5 Koulutuksesta saatu hyöty

Neljännessä teemassa vastaajilta pyrittiin eri väittämien avulla selvittämään, mitä hyötyä koulutuksesta on ollut valmistumisen jälkeen. Vastaajat kokivat verkostoitumisen merkityksen tärkeäksi. Suurin osa (77 prosenttia ainakin jokseenkin samaa mieltä) vastaajista koki verkostoituneensa koulutuksen myötä ja tunsivat hyötynsä verkostoista työelämässä. Yli kolmannes vastaajista (38 prosenttia täysin samaa mieltä) sai valmistuttuaan haluamansa työpaikan. Suurin osa vastaajista koki, että koulutus on osoittautunut hyödylliseksi työelämässä, sillä 88 prosenttia vastauksista painottui tukemaan väitettä.

Vastaajista enemmistö (76 prosenttia vähintään jokseenkin samaa mieltä) on sitä mieltä, että koulutus on myös hyvässä maineessa ja sitä arvostetaan työelämässä. Suurin osa valmistuneista on suositellut koulutusohjelmaa myös muille, koska 81 prosenttia vastauksista painottui tukemaan tätä väitettä. Itä-Suomen yliopiston jatko-opintoväylästä oli kiinnostunut enemmistö vastaajista (60 prosenttia ainakin jokseenkin samaa mieltä). Tarkemmin jakauma edellä mainituista väittämistä on esitetty taulukossa 8.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidettä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Koulutuksen myötä verkostoiduin, josta on ollut hyötyä työelämässä.	2	14	7	36	41
Sain koulutuksen jälkeen haluamani työpaikan.	7	14	22	19	38
Olen kokenut koulutuksen hyödylliseksi työelämässä.	1	6	5	41	47
Koulutus on hyvässä maineessa ja sitä arvostetaan työelämässä.	1	16	7	47	29
Olen suositellut koulutusta myös muille.	1	9	9	35	46
Olen kiinnostunut koulutuksen jälkeen jatko-opintoväylästä Itä-Suomen yliopistoon.	9	12	19	22	38

Taulukko 8: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksesta saadusta hyödystä

4.1.6 Avoimet kysymykset valmistuneille

Turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneilta kysyttiin avoimen kysymyksen muodossa olivatko he suorittaneet jatkokoulutuksia valmistumisen jälkeen. Vastausten perusteella voidaan todeta, että yli puolet valmistuneista oli suorittanut jatkokoulutuksia, tai suorittivat jatkokoulutuksia vastaushetkellä. Suurin osa vastaajista suoritti jatko-opintojaan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon parissa, joista merkittävä osa painottui Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusosaamisen koulutusohjelmaan. Yliopistossa jatko-opintoja suoritettiin enimmäkseen oikeus-, hallinto-, valtio-, ja kauppatieteiden aloilla. Osa valmistuneista oli myös suorittanut turvallisuusalan yliopistotason koulutuksia Englantilaisessa University of Leicesterissa. Lisäksi valmistuneet olivat suorittaneet erikoistumisopintoja ammattikorkeakouluissa, erilaisia johtamiskoulutuksia sekä viranomaisille suunnattuja jatkokoulutuksia.

Valmistuneilta pyrittiin selvittämään lisäksi avoimen kysymyksen avulla minkälaista turvallisuusalan täydennyskoulutusta he kaipaavat työelämässä ja miksi. Eniten vastausten perusteella haluttiin täydennyskoulutusta liiketoimintaosaamiseen liittyvistä asioista. Myös taulukossa 8

esitetty tulokset osoittivat, että liiketoimintaan painottuvalle täydennyskoulutukselle olisi tarvetta.

"Kaipaisin tällä hetkellä täydennyskoulutusta liiketalouden perusteisiin turvallisuusalan näkökulmasta, jota Laurean turva-alan tutkinto ei valitettavasti tarjonnut."

"Kävin vain pakolliset kurssit ja työelämään siirtyessä ymmärsin, että liiketalouden kursseja olisi pitänyt suorittaa enemmän."

Valmistuneet olivat myös halukkaita akateemiseen jatkokoulutukseen joko ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon- tai yliopistotutkinnon parissa. Laurea-ammattikorkeakoulun turvallisuusosaamisen ylempää ammattikorkeakoulututkintoa ei kuitenkaan vastausten perusteella pidetty vielä kilpailukykyisenä yliopiston maisteritutkintoon verrattuna. Laureasta toivottiin vakioitunutta jatko-opintoväylää yliopiston puolelle, mahdollisesti tohtorin opintoihin asti. Lisäksi valmistuneet kaipasivat myös kurssimuotoisia erikoistumisopintoja eri turvallisuuden osa-alueilta.

"Vakioitunut polku Yliopistomaailmaan ja vaikka tohtorin lakkia hakemaan"

"Mahdollisesti ylempi korkeakoulututkinto sitten, kun se on vertailukelpoinen yliopistotutkinnon kanssa".

"Työelämässä epäillään YAMK-tutkintojen pätevyyttä vs. yliopisto-opinnot."

"Erikoistumisopintoja eri toimialojen turvallisuuskokonaisuuksiin. Näin voitaisiin tarjota uskottavia koulutuspaketteja, jotka tukisivat muutakin kuin ainaista viranomaislähtöistä koulutuspolitiikkaa (KATAKRI, Sisäinen turvallisuus...)"

"Erikoistumisopintoja esim. turvallisuustekniikkaan, tietoturvaluuteen ja pelastustoimintaan liittyen."

Tietoturvaluuteen ja turvallisuustekniikkaan painottuvat täydennyskoulutukset nähtiin tärkeiksi ja niiden tarve vastausten perusteella osoittautui suureksi. Lisäksi organisaatioiden lakisääteisten turvallisuusasioiden täydennyskoulutusta kaivattiin lisää. Tämän osoitti myös taulukossa 5 esitetty väittämien vastausjakauma. Tarvetta nähtiin myös auditointeihin liittyviin täydennyskoulutuksiin. Esimiestaitojen kehittämiseen kaivattiin myös täydennyskoulutusta. Henkilöjohtamiseen liittyviä koulutuksia kaivattiin, sekä projekti-, että strategiajohtamisen tasoilla.

"Tällä hetkellä täydennyskoulutustarpeet painottuvat tekniikan puolelle, koska Laurean opit ovat auttamattomasti vanhentuneet ja lähtökohtaisesti suppeat."

"Tietojen ja järjestelmien hallintaan liittyvää päivityskoulutusta, jonka avulla pysyy mukana turvallisuusalan kehityksessä."

"Tietoturvan ja erityisesti teknisen tietoturvan opit olivat ainakin omana aikanaan melko suppeat."

"Lakisääteisten turvallisuusasioiden painottaminen on ensisijaisesti tärkeää, koska lakisääteinen taso on minimitaso, joka täytyy jokaisen yrityksen täyttää"

Lisäksi avointen kysymysten avulla koulutusohjelmasta valmistuneilta pyrittiin selvittämään, mitkä asiat osoittautuivat eniten hyödyllisiksi ja mitä asioita tulisi kehittää työelämän tarpeiden näkökulmasta. Vastauksia avoimiin kysymyksiin tuli melko paljon joiden pääkohdat esitettiin seuraavissa kappaleissa.

Vastausten mukaan suurin hyöty, jonka valmistuneet saivat koulutusohjelmasta työelämän varalle, oli yritysturvallisuuden monipuolinen tarkastelu ja kokonaisuuden ymmärtäminen. Lisäksi riskienhallintaan liittyvät opinnot osoittautuivat vastausten perusteella myös erittäin tärkeiksi. Näiden aihealueiden kommentteja esiintyi selkeästi eniten ja niistä alla on esitetty joitain esimerkkejä.

"Mielestäni koulutus antoi kattavan kokonaiskuvan yritysturvallisuuden kentästä, oli kyseessä mikä tahansa koulutus niin koulutus antaa pohjan ja vasta työelämässä oppii loput."

"Laaja-alainen turvallisuuden tarkastelu on edesauttanut menestymistä työelämässä."

"Mielestäni koulutusohjelmassa opetettiin oikeanlainen ajattelutapa riskienhallintaan sekä yritysturvallisuuteen."

"Myös "Laureamainen" riskienhallintaan painottuva ajatusmaailma, jota en osaa tässä paremmin selittää, on osoittautunut hyödylliseksi"

Suuri osa vastanneista painotti myös Laureassa muodostettujen verkostojen tärkeyttä ja pelkästään tutkintotodistus sekä turvallisuusalan koulutusohjelman maine osoittautuivat vastausten perusteella hyödyllisiksi työelämässä. Tärkeäksi työelämässä on muodostunut vastausten perusteella myös projektityöskentelytaidot, jotka koulutuksen yhteydessä kehittyivät. Myös innovatiivisuus nähtiin hyödyllisenä työelämän tarpeiden näkökulmasta.

"Laurean turva on loistava verkostoitumisen väylä niin opettajien kuin oppilaidenkin osalta. Se on ehdottomasti tärkeintä mitä opintojen aikana sieltä sain."

"Vasta työelämässä huomaa, kuinka paljon hyötyä opiskeluista oli."

"Verkostoituminen ja ihan jo pelkästään tutkintonimike auttavat pitkälle."

"Ryhmätyöt ja erilaiset hankkeet opettivat projektiosaamista."

Avointen kysymysten vastauksien perusteella kehitettävät asiat olivat pitkälti samoja, kuin mitä kaivattiin aiemmin esitetyissä työelämän täydennyskoulutustarpeissa. Edelleen valmistuneet näkivät eniten kehitettävää liiketoimintaosaamiseen liittyvissä opinnoissa ja niitä haluttiin ehdottomasti enemmän. Myös tietoturvaluuteen sekä turvallisuustekniikkaan painottuvaa opiskelua kaivattiin paljon enemmän. Lisäksi vastauksissa ilmeni useaan otteeseen tarve lisätä organisaatioiden lakisääteisiin velvoitteisiin liittyvää opetusta.

"Kun tutkinto ymmärtääkseni "perustuu" liiketalouden tutkintoon, niin sitä pitäisi olla enemmän."

"Jälkeenpäin ajatellen liiketoimintaosaamista ja operatiivista laskentaa olisi pitänyt opiskella enemmän."

"Tietoturvaluusosaamisen kehittämistä on laiminlyöty jo vuosikymmen vaikka sen painoarvo asiakaskentässä on yli puolet turvallisuusbudjeteista."

"Olisiko mahdollista keskittyä selkeämmin tuleviin mahdollisiin kehityssuuntiin, joita on ollut näkyvissä pitkään. - tietoturvaluuden ja henkilöturvaluuden muodostama kokonaisuus"

"Teknisistä turvajärjestelmistä tarkempaa opetusta"

"Lakisääteisten vaatimusten koulutus voisi olla hyväksi"

Valmistuneiden mielestä vapaasti valittavia opintoja tulisi lisätä huomattavasti. Vastausten mukaan erikoistuminen tiettyyn turvallisuuden osa-alueeseen on tämän hetkisen opetussuunnitelman mukaan haastavaa. Lisäksi kansainväliseen turvallisuuteen liittyvää opetusta kaivattiin kovasti lisää. Pääsääntöisesti koulutustarjonnan sisältöön oltiin tyytyväisiä, mutta opiskelijan valinnan vapautta ja erikoistumismahdollisuutta haluttiin lisätä. Vaikka riskienhallinnan opinnot nähtiin avointen kysymysten perusteella hyvinä, niin silti vastaajat halusivat, että

riskienhallintaan liittyvää opetusta kehitettäisiin edelleen kokonaisvaltaisesta tarkastelusta myös syvempiin analyyseihin.

"Koulutuksessa ei pysty juurikaan erikoistumaan mihinkään ja suurin osa asioista käydään läpi hyvin pintapuolisesti"

"Kansainvälisessä ympäristössä toimimista: mm. erilaisten kulttuurien tunteminen ja niissä toimiminen."

"Enemmän painotus riskienhallintaan ja siihen liittyviin mekanismeihin"

"Riskikartoitusten ja -analyysien syvällisempää opiskelua ja taitojen hankkimista."

Valmistuneet kokivat avointen vastausten mukaan, että työelämäprojekteihin voisi panostaa vielä enemmän kiinnittämällä huomioita kehittämishankkeiden valintaan työelämän tarpeiden näkökulmasta. Työelämän projekteihin kaivattiin lisää haasteita ja hyödyllisempiä työelämän kontakteja. Lisäksi työharjoitteluihin liittyvää ohjausta ja avustusta koulun puolesta harjoittelupaikkojen saannissa toivottiin lisää.

"Työelämän tarpeita ja toiminnallista rajapintaa voisi enemmän ottaa huomioon opintojaksoissa."

"Lisää ohjattuja projekteja työelämän tarpeisiin."

"Lehtoreiden tulisi valita opiskelijoille korkeakoulutasoisia työelämäprojekteja!"

"Työelämähankkeiden tulisi olla haastavampia ja niitä tulisi olla enemmän."

"Yhteistyötä yritysten kanssa harjoittelupaikkojen saamiseksi."

"Opiskellessani työharjoittelupaikkojen saanti oli kiven alla ja jos ei ollut suhteita tai riittävän hyvä myymään itseäsi, oli tyytyminen harjoitteluun, josta ei ollut mitään tekemistä turvallisuusalan asiantuntijatehtävien kanssa. Tähän olisi toivonut enemmän ohjausta."

4.2 Opiskelijoiden vastaukset

4.2.1 Taustatiedot

Suurin osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista (70 %) oli miehiä. Naisten osuus kyselyyn vastanneista oli 30 %. Tyypillinen kyselyyn vastaaja oli iältään alle 25-vuotias. Alle 35-vuotiaita kyselyyn vastanneita oli yhteensä 87 prosenttia vastanneista. Vastajien ikäjakaumaa on kuvattu tarkemmin taulukossa 9.

Ikä	%
Alle 25 -vuotias	52
26—35 -vuotias	35
36—49 -vuotias	13
Yli 50 -vuotias	0

N = 86

Taulukko 9: Opiskelijoiden ikäjakauma

Seuraavaksi opiskelijoilta kysyttiin opintojen aloittamisvuotta turvallisuusalan koulutusohjelmassa. Kyselyyn vastanneet opiskelijat ovat aloittaneet koulutusohjelmassa opiskelun vuosien 1998 ja 2011 välisenä aikana. Suurin osa vastanneista (76 prosenttia) on aloittanut opiskelun koulutusohjelmassa vuosien 2009–2011 aikana. Vajaa viidennes (19 prosenttia) vastaajista on aloittanut opinnot 2006–2008 välisenä aikana, ja loput 3 prosenttia vastanneista aloitti opiskelun vuosien 1998–2005 välisenä aikana. Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden aloitusvuodet ovat esitetty taulukossa 10.

Opiskelun aloitusvuosi

Aloitusvuosi	%
1998—2005	3
2006—2008	19
2009—2011	76

N = 86

Taulukko 10: Opiskelijoiden aloitusvuodet koulutusohjelmassa

Opiskelijoilta kysyttiin taustatietojen yhteydessä myös miten pitkään he ovat työskennelleet turvallisuusalan työtehtävissä. Turvallisuusalan koulutusohjelmassa opiskelevilla on kyselyn tulosten mukaan hyvin vaihtelevasti työkokemusta turvallisuusalan työtehtävistä. Melkein vii-

desosalla (17 prosenttia) kyselyyn vastanneista ei ole lainkaan turvallisuusalan työkokemusta, kun taas toinen viidennes (19 prosenttia) opiskelijoista on toiminut turvallisuusallalla jo yli 10-vuotta. Tarkemmin opiskelijoiden turvallisuusalan työkokemus on esitetty taulukossa 11.

Työkokemus vuosissa	%
Ei ole	17
Alle 2 vuotta	20
2—5 vuotta	22
5—10 vuotta	22
Yli 10 vuotta	19

N = 86

Taulukko 11: Opiskelijoiden työkokemus turvallisuusallalla

Kyselyn mukaan 74 prosenttia opiskelijoista, jotka työskentelevät opintojensa ohella, työskenteli turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä. Vastaaajista 26 prosenttia ei vastaushetkellä työskennellyt turvallisuuteen liittyvien asioiden parissa. Lisäksi opintojen ohella työskenteleviltä kysyttiin avointen kysymysten avulla, millä toimialalla he työskentelivät, sekä missä työtehtävässä.

Selkeästi suurin osa niistä opiskelijoista, jotka toimivat turvallisuusasioiden parissa, työskenteli vartiointi- ja järjestyksenvalvontatehtävissä, sekä vartiointialan esimies- ja asiantuntija-tehtävissä. Lisäksi opiskelijoita työskenteli julkisella sektorilla poliisin-, pelastustoimen ja muiden viranomaistehtävien parissa.

4.2.2 Koulutuksen sisältö

Koulutuksen sisältö -teemassa pyrittiin väittämien avulla selvittämään turvallisuusalan opiskelijoiden mielipiteitä koulutuksen sisältöön liittyvistä asioista, kuten opintojaksotarjonnasta, sekä opintojaksojen painoarvoista. Selkeä enemmistö, eli 70 prosenttia opiskelijoista, oli sitä mieltä, että koulutuksen sisältö on vastannut odotuksia. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista yli puolet (55 prosenttia) eivät nähneet, että koulutuksessa tarkastellaan turvallisuutta liian suppeasta näkökulmasta. Opiskelijat eivät enimmäkseen myöskään kokeneet, että turvallisuusalan opinnot olisivat liian vähäisiä muihin opintoihin nähden, sillä tätä mieltä oli 58 prosenttia vastaaajista. Turvallisuusalan opintojaksotarjonnan näki riittävän monipuoliseksi noin puolet (51 prosenttia ainakin jokseenkin samaa mieltä) vastaaajista.

Vastaavan hoitajan pätevyyden sisällyttäminen koulutukseen jakoi opiskelijoiden mielipiteet. Vastaaajista 40 prosenttia piti sisällyttämistä järkevänä, kun taas enemmistö (43 prosenttia) oli

asiasta eri mieltä. Organisaation lakisääteisiin turvallisuusvelvoitteisiin liittyviä asioita haluttiin sisällyttää koulutukseen lisää, sillä opiskelijoista 72 prosenttia oli ainakin jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa. Vastaajista 25 prosenttia oli sitä mieltä, että koulutus on oikeassa suhteessa muihin turvallisuusalan koulutuksiin nähden. Merkittävää on se, että suurin osa (58 prosenttia) ei muodostanut väittämästä mielipidettä. Opiskelijoista 26 prosenttia koki, että aiemmin hankittu osaaminen on huomioitu ja hyväksi luettu joustavasti, kun taas 19 prosenttia vastaajista oli väittämästä eri mieltä.

Vapaasti valittavia opintojaksoja toivottiin kyselyn mukaan lisää, sillä yli puolet (55 prosenttia) oli ainakin jokseenkin sitä mieltä, että niitä ei ole riittävästi. Opiskelijoista 34 prosenttia oli sitä mieltä, että koulutukseen sisältyy riittävästi menetelmäopintoja ja 38 prosenttia vastanneista ei muodostanut asiasta mielipidettä. Yli puolet (53 prosenttia) vastaajista oli ainakin jokseenkin sitä mieltä, että kansainvälisyys on huomioitu koulutusohjelmassa riittävästi. Tarkemmat väittämien jakaumat, koskien koulutuksen sisältöä, on esitetty taulukossa 12.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidettä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Koulutuksen sisältö on vastannut odotuksiani.	6	24	0	64	6
Koulutuksessa tarkastellaan turvallisuutta liian suppeasta näkökulmasta.	15	40	18	23	4
Koulutuksessa turvallisuusalan opinnot ovat liian vähäisiä suhteessa muihin opintoihin nähden.	11	47	11	18	13
Koulutuksen turvallisuusalan opintojaksotarjonta on riittävän monipuolinen.	11	31	7	42	9
Koulutukseen tulisi sisällyttää vartioimisliikkeen vastaavan hoitajan pätevyys.	23	20	17	19	21
Koulutuksessa tulisi tarkastella enemmän organisaatioiden lakisääteisiin turvallisuusvelvoitteisiin liittyviä asioita.	0	12	16	50	22
Koulutus on oikeassa suhteessa muihin turvallisuusalan koulutuksiin nähden (esim. VAT ja TVEAT).	2	15	58	20	5

Aiemmat opintoni on huomioitu ja hyväksiluettu joustavasti.	6	13	55	14	12
Vapaasti valittavien opintojaksojen tarjonta on ollut riittävää.	14	41	14	22	9
Koulutukseen sisältyy riittävästi menetelmäopintoja.	5	23	38	32	2
Koulutuksessa on huomioitu kansainvälisyys joustavasti.	1	26	20	43	10

Taulukko 12: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksen sisällöstä

4.2.3 Koulutuksen laatu

Koulutuksen laatu -teema piti sisällään väittämiä, joiden avulla pyritään selvittämään turvallisuusalan opiskelijoiden mielipiteitä opetuksen, sekä opettajien laadusta ja koulutuksen toteutuksen onnistumisesta. Enemmistö opiskelijoista (67 prosenttia) oli enimmäkseen sitä mieltä, että koulutuksessa käytetyt oppimateriaalit, -tehtävät ja projektit ovat ajan tasalla työelämän vaatimuksiin nähden.

Vastaaajista 64 prosenttia näki turvallisuusalan opettajien omaavan tarvittavan ammattitaidon ja pedagogiset taidot ja 33 prosenttia oli väittämästä eri mieltä. Turvallisuusalan opintojaksoilla käytetyt luennoitsijat ovat pidettyjä, sillä 83 prosenttia vastaajista oli enimmäkseen samaa mieltä väittämän kanssa. Noin puolet vastaajista (53 prosenttia) näki yleisten opintojaksojen opettajien olevan ammattitaitoisia.

Mielipiteet koulutuksen toteuttamistavan toimivuudesta jakaantuivat hajanaisesti. Opiskelijoista 47 prosenttia oli enimmäkseen sitä mieltä, että toteuttamistapa on ollut toimiva ja 37 prosenttia oli väittämästä eri mieltä. Vain noin puolet opiskelijoita (51 prosenttia vähintään jokseenkin samaa mieltä) piti turvallisuusalan koulutusta laadukkaasti toteutettuna. Tarkemmin koulutuksen laatua koskevaa väittämäjakaumaa voi tarkastella taulukosta 13.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidettä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Koulutuksessa käytetyt oppimateriaalit, oppimistehtävät ja erilaiset projektit ovat ajan tasalla työelämän vaatimuksiin nähden	1	23	9	58	9
Turvallisuusalan opettajat ovat ammattitaitoisia ja omaavat riittävät pedagogiset taidot	10	23	3	44	20
Turvallisuusalan opintojaksoilla käytetyt asiantuntijaluennoitsijat ovat hyviä	1	10	6	43	40
Koulutuksen yleisten opintojaksojen opettajat ovat ammattitaitoisia	6	32	9	44	9
Koulutuksen toteutustapa ei ole ollut toimiva	9	28	16	29	18
Koulutus on laadukkaasti toteutettu	12	34	3	42	9

Taulukko 13: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksen laadusta

4.2.4 Työelämään valmistaminen

Kolmannen teeman väittämien avulla opiskelijoilta pyrittiin selvittämään, kuinka turvallisuusalan koulutusohjelma on valmistanut heitä työelämän varalle. Opiskelijoista alle puolet (44 prosenttia) näki, että koulutus on vastannut työelämän tarpeita. Vastaaajien enemmistön mukaan koulutusohjelma on kuitenkin antanut tähän mennessä riittävästi valmiuksia monipuolisiin turvallisuuteen liittyviin tehtäviin, sillä 56 prosenttia opiskelijoista oli enimmäkseen tällä kannalla. Opiskelijoista ainoastaan 34 prosenttia näki, että liiketoimintaosaamiseen on annettu riittävästi valmiuksia. Noin puolet vastaajista (52 prosenttia enimmäkseen samaa mieltä) näki, että koulutus antaa riittävästi työkaluja riskienhallintaan ja turvallisuustoiminnan toteuttamiseen.

Koulutuksen työelämälähtöisyyden kannalta merkittävää on se, että suurin osa vastaajista (72 prosenttia) oli enimmäkseen sitä mieltä, että työharjoittelujaksot täydentävät koulutusta. Enemmistön (72 prosenttia ainakin samaa mieltä) mielestä työharjoittelujaksoja on myös riittävästi koulutuksen aikana. Huomattava osa vastanneista (55 prosenttia) ei osannut sanoa, ovatko työharjoittelujaksot tarjonneet riittävän haastavia työtehtäviä.

Koulutuksessa käytetty LbD -toimintamalli jakoi mielipiteitä, sillä 45 prosenttia vastaajista oli enimmäkseen sitä mieltä, että toimintamalli on hyvä tapa opiskella ja 43 prosenttia oli väittämstä eri mieltä. Mielipiteet siitä, pitäisikö koulutus voida suorittaa joustavammin ja nopeammassa aikataulussa, jakaantuivat tasaisesti. Vastaajista 38 prosenttia oli samaa mieltä ja vastaava määrä ei mieltä väittämän kanssa. Työelämään valmistautumista käsittelevä vastausjakauma on esitetty tarkemmin taulukossa 14.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidettä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Koulutus on vastannut työelämän tarpeita.	5	28	23	41	3
Koulutus on antanut riittävästi valmiuksia toimia monipuolisissa turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä.	2	30	12	50	6
Koulutus on antanut riittävästi valmiuksia liiketoimintaosaamiseen.	14	37	15	32	2
Koulutus ei ole antanut riittävästi työkaluja riskienhallintaan ja turvallisuustoiminnan toteuttamiseen.	9	43	14	26	8
Työharjoittelujaksot täydentävät koulutusta.	5	6	17	34	38
Työharjoittelujaksoja on riittävästi koulutuksen aikana.	1	7	20	35	37
Työharjoittelujaksot eivät ole tarjonneet riittävän haastavia työtehtäviä.	8	19	55	15	3
Koulutuksessa käytetty Learning by Developing -toimintamalli on hyvä tapa opiskella.	15	28	12	42	3
Koulutus tulisi voida suorittaa joustavammin ja nopeammassa aikataulussa.	7	31	24	17	7

Taulukko 14: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksen työelämään valmistamisesta

4.2.5 Koulutuksesta saatu hyöty

Neljännessä teemassa opiskelijoiden mielipiteet pyrittiin selvittämään siitä, minkälaista hyötyä turvallisuusalan koulutusohjelma on heille antanut. Tuloksien mukaan 61 prosenttia vastanneista ovat enimmäkseen sitä mieltä, että he ovat verkostoituneet koulutuksen aikana ja siitä on ollut hyötyä. Enemmistö vastaajista (66 prosenttia) kokee enimmäkseen myös, että koulutuksesta on ollut hyötyä työelämässä.

Opiskelijoista noin puolet (53 prosenttia) kokee ainakin jokseenkin, että koulutus on hyvässä maineessa ja sitä arvostetaan työelämässä. Enemmistö opiskelijoista on suositellut koulutusohjelmaa myös muille, sillä 59 prosenttia vastauksista painottui tukemaan tätä väittämää. Jatko-opintoväylä Itä-Suomen yliopistoon vaikuttaa hyvältä ratkaisulta, sillä enemmistö opiskelijoista (57 prosenttia) oli kiinnostunut asiasta. Tarkemmin koulutuksesta saatua hyötyä käsittelevien väittämien jakauma on esitetty taulukossa 15.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei mielipidetä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Koulutuksen myötä olen verkostoitunut, josta on ollut hyötyä.	4	16	19	38	23
Olen kokenut koulutuksen hyödylliseksi työelämässä.	3	7	24	48	18
Koulutus on hyvässä maineessa ja sitä arvostetaan työelämässä.	1	16	30	39	14
Olen suositellut koulutusta myös muille.	12	17	12	37	22
Olen kiinnostunut koulutuksen jälkeen jatko-opintoväylästä Itä-Suomen yliopistoon.	7	7	29	29	28

Taulukko 15: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksesta saadusta hyödystä

4.2.6 Avoimet kysymykset opiskelijoille

Avoimien kysymysten avulla koulutusohjelmassa opiskelevilta pyrittiin selvittämään, mitkä asiat ovat osoittautuneet parhaiksi ja mitä asioita tulisi kehittää koulutusohjelmassa. Opiskelijat antoivat paljon vastauksia avoimiin kysymyksiin ja tässä luvussa esitellään eniten vastauksissa toistuneet asiat. Esille tulleissa asioissa oli paljon samoja aiheita, kuin mitä valmistuneiden avoimien kysymysten vastausten perusteella ilmeni. Mielenkiintoista opiskelijoille

suunnattujen avoimien kysymysten vastauksissa oli se, että useat samaa aihealuetta käsittelevät asiat löytyivät sekä parhaiden-, että kehittävien asioiden puolelta. Useat asiat, kuten LbD -toimintamalli ja opintojen joustavuus hajauttivat paljon mielipiteitä, mikä huomattiin myös aiemmin esitetystä väittämäjakaumataulukosta 14.

"LbD-malli on toimiva kunhan jokainen opiskelija vaan ymmärtää opiskella itse asioita myös koulun/opintojaksojen ulkopuolelta"

"LbD on hyvä opiskelumalli, mutta ei pidä unohtaa perusteiden opettamisen tärkeyttä."

Opiskelijat nostivat avoimien kysymysten vastauksissa eniten esille sekä turvallisuusalan opettajien, että vierailevien luennoitsijoiden hyvän tason ja ammattitaidon. Koulutusohjelman opettajien sekä vierailevien asiantuntijoiden vahvaa työelämätaustaa pidettiin hyvänä pohjana opetukselle. Opiskelijoiden mielestä yleisten opintojaksojen sisällöt eivät yltäneet turvallisuusalan opintojen tasolle.

"Osa opettajista omaa erittäin hyvän ammattitaidon ja osaa jakaa tietonsa opiskelijoille."

"Asiantuntijaluennot ovat olleet monipuolisia, kiinnostavia ja niitä on ollut läpi koulutusohjelman."

"Opettajilla ja ulkopuolisilla luennoitsijoilla on hyvät suhteet työelämään ja runsaasti ammattitaitoa."

Hanketyöskentely ja työelämän projektit jakoivat paljon mielipiteitä. Työelämäprojektit nähtiin erittäin tärkeiksi ja niiden merkitystä korostettiin ammatillisen kasvun kannalta. Toisaalta nähtiin, että hanketyöskentely vie kaiken ajan lähiopetukselta. Yleinen mielipide oli se, että ensin tulisi opettaa perusteet hyvin ja vasta sitten tulisi aloittaa työelämän kehittämisprojekti. Tällä hetkellä opiskelijoiden mielestä opetus nojautuu liikaa LbD -toimintamalliin ja hanketyöskentelyyn, jonka johdosta varsinainen kontaktiopetus jää vähemmälle. Lisäksi opiskelijat toivoivat nykyistä enemmän henkilökohtaista ohjausta ja palautetta. Kontaktiopetuksen ja ohjauksen puutteeseen nähdään syynä myös opettajien jatkuva kiire.

"Oikeat hankkeet tukevat hienosti opintoja ja oikean työn oppimista, vaikka kenties hankkeille välillä annetaankin hieman liikaa painoarvoa."

"Ensin pitäisi opettaa perusteet opintojakson aihealueesta, sitten vasta lähteä tekemään kehitysprojekteja, jotka ovat kyllä tärkeitä ja opettavaisia."

"Mitä hyötyä on opettajien vankasta kokemuksesta ja ammattitaidosta, jos sitä ei käytä ja tuo esiin?"

"Pitäisi saada enemmän henkilökohtaista palautetta omasta tekemisestään"

"Enemmän turvan opettajien läsnäoloja, vaan taitaa muut hommat viedä enemmän aikaa."

Opiskelijat näkivät valmistuneiden tavoin, että parasta koulutusohjelmassa on turvallisuusalan eri osa-alueiden laaja-alainen tarkastelu sekä monipuolisuus. Myös verkostoituminen eri opiskelijoiden, opettajien ja työelämän edustajien kesken nähtiin todella suureksi eduksi. Opintojen monipuolisuudesta ja verkostoitumisen tärkeydestä opiskelijat ajattelivat seuraavalla tavalla.

"Turvallisuuden eri näkökulmia käsitellään laaja-alaisesti, riskienhallinta ja sen menetelmiä käydään hyvin läpi."

"Turvallisuusalan eri osa-alueet ovat mielestäni kohtalaisen hyvin esillä koulutusohjelmassa."

"Mahdollisesti parasta antia turvallisuusalan opinnoissa on ollut verkottuminen turvallisuusalan eri toimijoiden kanssa"

Opiskelijat olivat avointen kysymysten perusteella valmistuneiden kanssa samaa mieltä siitä, että liiketoimintaosaamiseen ja turvallisuusalan lainsäädännön tuntemiseen voisi panostaa koulutuksessa enemmän. Tällä hetkellä yleinen mielipide on se, että tradenomeiksi valmistuvilla tulisi olla huomattavasti paremmat liiketoimintaosaamiseen liittyvät taidot. Lisäksi työharjoitteluun sekä harjoittelupaikkojen etsintään toivottiin lisää apua ja ohjeistusta koulun puolesta.

"Talouden hallintaan liittyvää asiaa pitäisi ehdottomasti olla enemmän. Ollaan kuitenkin tradenomeja kai?"

"Parin opintojakson avulla ei opi tradenomille kuuluvia liiketoimintataitoja."

"Turvallisuusalan lainsäädäntöä voisi käydä myös läpi"

"Työharjoittelupaikan saamiseen ei saa tukea tarpeeksi. Eikä infoa."

Opiskelijat toivoivat enemmän valinnaisia opintojaksoja, jolloin erikoistuminen tietylle turvallisuusalan sektorille olisi helpompaa. Myös opintopisteiden jakeluperusteita pidettiin epäsel-

vinä. Vastauksien mukaan välillä opintopisteitä jaetaan liian helposti, ja joskus taas töitä pitää tehdä liikaa suhteessa opintopisteiden määrään. Lisäksi osa opiskelijoista toivoi, että opintojaksojen vaativuustasoa nostettaisiin ja koulutuksen tulisi olla kovatasoisempaa. Useat opiskelijat toivat vastauksissa esille huomion, että koulutuksessa keskitytään liikaa vartioimisliiketoimintaan. Tässä kappaleessa esille tulleita asioita edustaa alla esitetyt suorat lainaukset opiskelijoiden vastauksista.

”Nykyinen turvapuolen opintojaksotarjonta ei anna juurikaan mahdollisuuksia kehittää osaamistaan tiettyyn suuntaan.”

”Koulutusohjelmassa tulisi olla mahdollisuus suorittaa menetelmäopintoja (vapaaehtoisena) sekä myös tilastotieteen perusteet olisi hyödyllisiä.”

”Opintojen vaativuutta tulisi nostaa, nykyisellään opintopisteitä on liian helposti tarjolla kautta linjan. Esimerkiksi pienet kotitehtävät tulevista luentoaiheista pakottaisivat opiskelijat tutustumaan aiheisiin jo etukäteen, mikä olisi pelkästään positiivinen asia. Näin ollen myös keskustelut aiheista parantuisivat, ja kysymyksiä tulisi enemmän. Nykyisellään turvallisuusalan koulutusohjelmassa ei opiskelijoilta vaadita kovin paljoa paneutumista opiskeltaviin aiheisiin tenttien ulkopuolella.”

”Vapaaliittäminen” on tehty aivan liian helpoksi. Tällä hetkellä monet opintojaksojen hankkeet ovat liian suuria kokonaisuuksia. Tuntimäärät eivät laisinkaan vastaa todellisuutta. Opiskelijat tekevät huomattavasti vähemmän töitä tehtävien eteen kuin on oletettu, ja silti saavat hyviä arvosanoja.

5 Johtopäätökset

Opinnäytetyö toteutettiin kyselyn avulla, joka teetettiin turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneille, sekä vielä koulutusohjelmassa opiskeleville. Kyselylomakkeessa vastaajilta kysyttiin taustatietoja ja esitettiin teemoihin jaoteltuja väittämiä turvallisuusalan koulutusohjelmasta. Kyselyssä käytetyt teemat olivat koulutuksen sisältö, koulutuksen laatu, koulutuksen työelämään valmistaminen ja koulutuksesta saatu hyöty. Kyselylomakkeena käytettiin sähköistä E-lomaketta, joka lähetettiin vastaajille sähköpostin välityksellä. Kyselyn avulla saadut tulokset analysoitiin ja väittämistä muodostettiin prosenttijakaumataulukot.

Suurimmalla osalla valmistuneista opinnot olivat vielä tuoreessa muistissa, sillä kyselyyn vastanneista 58 prosenttia valmistui vuosien 2009–2011 välillä. Kyselyyn vastasi erittäin kokeneita turvallisuusalan ammattilaisia, sillä tulosten mukaan 44 prosenttia valmistuneista oli työskennellyt turvallisuusosalalla jo yli 10 vuotta ja yhteensä 76 prosenttia on työskennellyt turvallisuusosalalla vähintään viisi vuotta. Myös kyselyyn vastanneilla opiskelijoilla oli paljon työkokemusta turvallisuusosalalta, sillä tulosten mukaan 41 prosenttia vastanneista opiskelijoista oli työskennellyt vähintään viisi vuotta turvallisuusosalalla.

Valmistuneiden ja opiskelijoiden vastauksista oli pääsääntöisesti havaittavissa samat mielipiteet, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Valmistuneiden vastaukset yleensä painottuivat selkeämmin Likert-asteikon toiseen reunaan, kun taas opiskelijoiden vastaukset aiheuttivat hieman enemmän hajontaa. Opiskelijoista 44 prosenttia koki, että koulutus vastaa työelämän tarpeita ja noin neljänneksellä vastaajista ei ollut mielipidettä asiasta. Suurin osa (72 prosenttia) koulutusohjelmasta valmistuneista oli taas enimmäkseen sitä mieltä, että koulutus vastaa työelämän tarpeita. Selkeä enemmistö valmistuneista näki, että koulutus antaa hyvät valmiudet toimia monipuolisissa turvallisuusalaan liittyvissä työtehtävissä ja opinnot ovat antaneet riittävästi työkaluja riskienhallintaan, sekä turvallisuustoiminnan toteuttamiseen. Myös opiskelijoiden vastaukset painottuivat valmistuneiden tavoin, mutta hajontaa oli enemmän huomattavissa.

Työharjoittelujaksoja pidettiin yleisesti koulutusta täydentävinä ja niiden määrää pidettiin riittävänä. Suuri osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista ei osannut sanoa, tarjosivatko työharjoittelut riittävän haastavia työtehtäviä. Avointen kysymysten perusteella toivottiinkin, että koulu tarjoaisi enemmän tukea opiskelijoille työharjoittelunpaikkojen etsimisessä. Valmistuneista suurin osa näki työharjoittelun työtehtävät riittävän haastavina. Molemmat vastaajaryhmät olivat sitä mieltä, että koulutus ei anna riittäviä valmiuksia liiketoimintaosaamiseen. Tämä tuli selkeästi esille sekä väittämien että avointen kysymysten kautta.

Koulutuksessa käytetty LbD -toimintamalli jakoi hyvin paljon mielipiteitä. Opiskelijoiden väittämät jakaantuivat siten, että 45 prosenttia piti toimintamallia hyvänä tapana opiskella ja 43 prosenttia oli asiasta eri mieltä. Valmistuneista taas 42 prosenttia piti toimintamallia hyvänä tapana opiskella ja jopa 35 prosenttia ei muodostanut asiasta mielipidettä. Tämä saattaa johtua osin siitä, että LbD on otettu Laureassa käyttöön vasta 2000-luvun ensimmäisinä vuosina, joten kaikilla vastaajilla ei ole ollut toimintamallia käytössä, tai se ei ollut vielä kehittynyt nykyiseen muotoonsa. Myös avoimissa kysymyksissä LbD -toimintamallia kommentoitiin paljon, mutta kommentit jakaantuivat tasaisesti ja tulosten perusteella voidaan ainoastaan todeta, että toimintamalli sopii toisille ja toisille taas ei. Koulutuksen joustavuus ja aikataulut nähtiin enimmäkseen sopivana ja opintojen vauhdittamista ei nähty tarpeelliseksi.

Vastaajat näkivät pääsääntöisesti koulutuksen sisällön hyvänä ja opintojaksotarjonnan monipuolisena ja riittävänä. Tämä ilmeni väittämäjakaumasta sekä avoimista kysymyksistä. Vartioiden vastaavan hoitajan pätevyyden sisällyttämistä koulutukseen ei nähty kovinkaan tarpeelliseksi valmistuneiden mielestä, sillä 64 prosenttia oli asiasta tätä mieltä. Vaikka opiskelijoista 42 prosenttia ilmoitti työskentelevänsä vartiointialalla, niin opiskelijatkaan eivät pääosin nähneet vastaavan hoitajan pätevyyden sisällyttämistä koulutukseen järkevänä, sillä vain 40 prosenttia opiskelijoista oli väittämän kannalla. Avointen kysymysten vastausten perusteella koulutusohjelmassa ei tulisi liikaa käsitellä vartiointialaan liittyviä asioita, vaan keskittyä monipuolisesti yritysturvallisuuteen. Sekä valmistuneet, että opiskelijat olivat enimmäkseen sitä mieltä, että koulutuksessa tulisi tarkastella enemmän organisaation lakisääteisiin turvallisuusvelvoitteisiin liittyviä asioita.

Suurimmat näkemuserot valmistuneiden ja opiskelijoiden vastausjakaumissa oli havaittavissa väittämässä, jotka koski vapaasti valittavia opintoja sekä koulutuksen toteutustapaa. Opiskelijoista yli puolet (55 prosenttia) olivat sitä mieltä, että vapaasti valittavia opintojaksoja saisi olla enemmän. Valmistuneista taas 57 oli sitä mieltä, että vapaasti valittavien opintojaksojen tarjonta oli riittävää. Kuitenkin avointen kysymysten vastausten perusteella molemmat vastausryhmät toivoivat enemmän erikoistumismahdollisuuksia koulutusohjelman sisällä. Koulutusohjelman toteutustapaa piti toimivana vain alle puolet (44 prosenttia) opiskelijoista, kun taas valmistuneista suurin (65 prosenttia) osa oli sitä mieltä, että koulutuksen toteutustapa oli toimiva. Muuten koulutuksen laatua pidettiin hyvänä ja turvallisuusalan opettajien nähtiin olevan ammattitaitoisia ja omaavan riittävät pedagogiset taidot. Vierailevat asiantuntijaluennointijat olivat erittäin pidettyjä, joka ilmeni väittämistä, sekä avoimista kysymyksistä. Myös yleisten opintojaksojen opettajia pidettiin enimmäkseen ammattitaitoisina, mutta hajontaa ilmeni huomattavasti enemmän, kuin turvallisuusalan opettajia koskevissa väittämässä. Oppimistehtäviä, projekteja, sekä oppimateriaaleja pidettiin yleisesti ottaen työelämän vaatimusten mukaisina.

Molemmat kohderyhmät olivat enimmäkseen sitä mieltä, että koulutus on hyödyllinen, arvostettu ja koulutusohjelmaa on suositeltu myös muille. Yleisesti oltiin myös sitä mieltä, että koulutusohjelma auttaa verkostoitumisessa ja siitä on hyötyä työelämässä. Tätä väittämää tuki myös avointen kysymysten vastaukset, joissa verkostoitumisen merkitystä korostettiin paljon. Kyselyn perusteella turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistutaan hyvin turvallisuuteen liittyviin työtehtäviin. Valmistuneista yli puolet sai vastausjakauman perusteella ainakin jokseenkin haluamansa työpaikan ja 92 prosenttia valmistuneista ilmoitti työskentelevänsä turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä.

Kyselyn luotettavuutta voidaan punnita teetetyn kyselyn vastausprosentin avulla. Tutkimuksen luotettavuuden kannalta on tärkeää, että vastausprosentti on riittävän korkea, sekä kysymykset mittaavat oikeita asioita. (Heikkilä 2005, 186–188.) Turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneille henkilöille lähetettiin yhteensä 163 sähköpostia, joiden välityksellä kyselyyn oli mahdollista vastata. Kyselyyn vastasi 86 henkilöä, jolloin vastausprosentiksi muodostui 53 %. Kyselyyn oli mahdollista vastata sähköisesti myös sosiaalisen median (LinkedIn, Turva-XX ryhmä) kautta, joten vastausprosentti ei ole tarkka, mutta sen avulla voidaan kuitenkin todeta tulosten olevan suhteellisen luotettavia. Turvallisuusalan koulutusohjelmassa opiskeleville lähetettiin yhteensä 317 sähköpostia, joiden välityksellä kyselyyn vastasi myös 86 henkilöä. Opiskelijoille suunnatun kyselyn vastausprosentiksi muodostui täten 27 %, jonka perusteella voidaan todeta, että vastaukset antavat riittävän hyvän kuvan opiskelijoiden mielipiteistä koskien koulutuksen nykytilaa ja kehittämisehdotuksia. Vaikka työelämässä toimivien vastauksen painoarvo on verrattain suurempi, kuin tarkastellaan nimenomaan koulutuksen vastaavuutta työelämän tarpeisiin, tulee huomioida kuitenkin se, että kyselyyn vastanneilla opiskelijoilla oli myös melko paljon työelämän kokemusta. Joten opiskelijoiden näkemyksiä työelämästä ei tule missään nimessä väheksyä.

Opinnäytetyön kaikissa vaiheissa on pyritty avoimuuteen, puolueettomuuteen ja kriittiseen tarkastelutapaan. Avointen kysymysten tulkinnessa on pyritty huomioimaan vastausten toistuvuus ja niiden analysoinnissa on tuotu esille eniten vastauksissa esiintyneet mielipiteet. Näin on minimoitu tutkijan oman näkemyksen vaikutus tutkimustuloksiin. Tulosten tulkinnessa on huomioitava objektiivisuus eli puolueettomuus (Vilka 2007, 16). Objektiivisuuden varmistaminen kyselyn analysoinnissa osoittautui haasteelliseksi juuri avoimien kysymysten tulkin kohdalla, sillä tutkija itse on opiskelija tutkittavassa koulutusohjelmassa ja omaa paljon mielipiteitä tutkittavasta aiheesta. Lisäksi tulosten tarkastelussa on myös huomioitava, että vastaajat eivät välttämättä ole vastanneet rehellisesti tai huolellisesti kyselyyn (Hirsjärvi ym. 2005, 184). Kyselylomake tulee suunnitella huolella, koska mitään ei voi enää korjata, kun lomake on vastaajalla. (Vilka 2007, 63). Huolellisuuteen kiinnitettiin huomiota kyselyssä ja kyselylomakkeet tarkastettiin useaan otteeseen virheiden minimoimiseksi.

Kyselyn perusteella turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneet työllistyvät hyvin oman alan työtehtäviin, koska valmistuneista 92 prosenttia ilmoitti työskentelevänsä turvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä. Kun tulosta verrataan aiemmin tehtyihin tutkimuksiin (Stenström ym. 2005 ; Haven 2007) tradenomien työllistymisestä koulutusta vastaaviin työtehtäviin, voidaan todeta, että turvallisuusalan tradenomit työllistyvät muita tradenomeja paremmin koulutusta vastaaviin työtehtäviin. Edellä mainittujen tutkimusten mukaan valmistuneista tradenomeista hieman yli puolet (56 prosenttia) saivat koulutusta vastaavan työpaikan. Ainoastaan tietojenkäsittelyn tradenomit yltyivät miltei samoihin lukemiin kuin turvallisuusalan tradenomit. Tietojenkäsittelyn tradenomeista 89 prosenttia työllistyi tutkimuksen mukaan koulutusta vastaaviin työtehtäviin (Haven 2007).

Turvallisuusalan tradenomien työllistymistä koulutusta vastaaviin työtehtäviin tulee kuitenkin tarkastella kriittisesti, sillä opinnäytetyössä ei määritelty tarkemmin mitä turvallisuuteen liittyvällä työllä tarkoitetaan. Turvallisuusalalla on lukematon määrä työtehtäviä, jossa turvallisuusalan tutkintoa ei vaadita. Oleellisempaa olisi saada tietoa siitä ovatko valmistuneet saaneet koulutusta vastaavia turvallisuusalan työtehtäviä. Opinnäytetyössä jäi myös hyvin epäselväksi, mikä on yrittäjien osuus turvallisuusalan koulutusohjelmasta valmistuneista. Kyselyssä ei myöskään tarkasteltu opinnäytetyön merkitystä työelämään valmistamisen kannalta. Mikäli aiheesta tehdään joskus laajempaa jatkotutkimusta, kannattaa tässä kappaleessa esille tulleet asiat ottaa myös tarkastelun kohteeksi. Lisäksi valmistuneille suunnatun kyselyn tulosten tarkastelussa on tärkeää huomioida, että yleensä tämän kaltaisiin kyselyihin vastaavat aktiiviset toimijat, jotka ovat menestyneet työelämässä ja kiinnostuneet toiminnan kehittämistä. Onkin syytä pitää mielessä, että kysely ei ole välttämättä tavoittanut niitä, jotka ovat valmistumisen jälkeen jääneet työttömäksi tai vaihtaneet kokonaan alaa.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli pyrkiä selvittämään turvallisuusalan koulutusohjelman nykytila ja mahdolliset kehittämistarpeet. Työ ei varsinaisesti ota kantaa siihen, kuinka kehittämistoimenpiteet tulisi tehdä, vaan tuo esille valmistuneiden ja opiskelijoiden mielipiteet kehittämistarpeista. Voidaan kuitenkin ehdottaa, että mikäli opinnäytetyön kyselyn tuloksia hyödynnetään koulutusohjelman kehittämistarkoituksessa, niin paras ajankohta koulutusohjelman muokkaamiselle on parin seuraavan vuoden aikana. Meneillään oleva opetusministeriön asettama ammattikorkeakoulujen uudistamishanke, joka sijoittuu aikavälille 2011–2014, luo hyvän perustan myös koulutusohjelman uudistamiselle.

Yhteenvedon voidaan todeta että valmistuneet näkevät pääsääntöisesti koulutusohjelman nykytilan työelämän tarpeita vastaavana, kun taas opiskelijat suhtautuvat asiaan hieman kriittisemmin. Molempien kohderyhmien vastauksista nousi esille paljon samoja kehittämistarpeita. Kyselyn perusteella sekä opiskelijat että valmistuneet olivat yleisesti sitä mieltä, että liiketoimintaosaamiseen, organisaatioiden lakisääteisiin velvoitteisiin ja tietoturvallisuus-

teen liittyviä asioita voisi opetuksessa painottaa lisää. Myös projektityöskentely nähtiin hyvänä, mutta opiskelijoiden mielestä perusteet aihealueista tulisi opettaa paremmin ennen työelämän kehittämishankkeen aloittamista. Opiskelijat toivoivat myös enemmän henkilökohtaista ohjausta, sekä palautetta opettajilta. Vaikka opintojaksotarjontaa pidettiin tulosten mukaan monipuolisena, niin yleisesti haluttiin kuitenkin enemmän suuntautumisvaihtoehtoja opintojaksoille, jotka helpottaisivat erikoistumista. Osa vastaajista toivoi myös vaativampaa arviointimenettelyä opintojaksojen arvosanojen muodostamisessa. Vaikka turvallisuusalan koulutusohjelmassa nähtiin paljon kehitettävää, voidaan kuitenkin kyselyn perusteella todeta, että molemmat kohderyhmät näkivät koulutuksen nykytilan enimmäkseen hyvänä ja työelämän tarpeita vastaavana.

Lähteet

Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2012. Viitattu 5.4.2012.

http://www.arene.fi/sivu.asp?luokka_id=24&main=1

Empiirisen turvallisuustutkimuksen tutkimusryhmän esite 2011. Viitattu 11.4.2012.

<http://www.fuas.fi/Ajankohtaista/Documents/Turvakonsortion%20esite.pdf>

Handolin, S. 2008. Tradenomien sijoittuminen työelämään. Case Jämsänkosken tiimiakatemia. Opinnäytetyö. Viitattu 11.4.2012.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/19104/jamk_1213618324_5.pdf?sequence=2

Haven, H. 2007. AMK-tutkinto vetoaa työmarkkinoilla. Tilastokeskuksen tieto ja trendit lehden 13/2007 artikkeli. Viitattu 11.4.2012. http://www.stat.fi/artikkelit/2007/art_2007-06-01_004.html?s=0#3

Heikkilä, T. 2005. Tilastollinen tutkimus. 5.-6. painos. Helsinki: Edita.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2005. Tutki ja kirjoita. 11. painos. Jyväskylä: Gummerus

Hytönen, A. & Rätty, M. 2009. Kokemuksia tradenomikoulutuksesta. Opinnäytetyö. Viitattu 11.4.2012.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/6399/Hytonen_Ansa%20Raty_Maarit.pdf?sequence=1

Kallioinen, O. 2008. Oppiminen Learning by Developing- toimintamallissa. Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja A.61. Helsinki: Edita Prima

Kivinen, O. & Nurmi, J. 2008. Työ, koulutus ja osaaminen. Yliopisto ja ammattikorkeakoulu yhdeksän maan eurooppalaisessa vertailussa. Turku: Uniprint

Laurea-ammattikorkeakoulu 2011a. Tietoa Laureasta. Viitattu 2.4.2012.

<http://www.laurea.fi/fi/tietoa-laureasta/Sivut/default.aspx>

Laurea-ammattikorkeakoulu 2011b. Valintaperusteet. Viitattu 2.4.2012.

http://www.laurea.fi/fi/hakeminen/amk_tutkinnot/valintaperusteet/Sivut/default.aspx

Laurea-ammattikorkeakoulu 2011c. Ammattikorkeakoulututkinnot. Viitattu 2.4.2012.

<http://www.laurea.fi/fi/opiskelu/koulutus/amk-tutkinnot/Sivut/default.aspx>

Laurea-ammattikorkeakoulu 2011d. Organisaatio. Viitattu 2.4.2012.

<http://www.laurea.fi/fi/tietoa-laureasta/organisaatio/Sivut/default.aspx>

Laurea-ammattikorkeakoulu 2011e. Turvallisuusala. Viitattu 9.4.2012.

<http://www.laurea.fi/fi/opiskelu/koulutus/amk-tutkinnot/turvallisuusala/Sivut/default.aspx>

Laurea-ammattikorkeakoulun kehittämispohjaisen oppimisen strategia 2011. Viitattu 11.4.2012.

http://www.laurea.fi/SiteCollectionDocuments/Strategiat/Pedagoginen_strategia_low_res_01092011.pdf

Laurea-ammattikorkeakoulun toimintasääntö 2011. Viitattu 2.4.2012.

http://www.laurea.fi/fi/tietoa-laureasta/organisaatio/Documents/Toimintasaanto_0109_2011.pdf

Laurean strategia 2010-2015. 2009. Viitattu 2.4.2012.

http://www.laurea.fi/SiteCollectionDocuments/Strategiat/Laurea_Strategia_2010_2015.pdf

Laurea-ammattikorkeakoulun vuosikatsaus 2010. Vaikuttavaa toimintaa ja tuloksia. Viitattu 11.4.2012.

http://www.laurea.fi/SiteCollectionDocuments/Esitteet,%20vuosikertomukset,%20jne/vuosikatsaus_2010_netti.pdf

Meuronen, H-M. 2010. Laskentatoimen tradenomien sijoittuminen työelämään. Opinnäytetyö. Viitattu 11.4.2012.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/7824/Meuronen_Hanna-Mari.pdf?sequence=1

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a. Koulutusjärjestelmä. Viitattu 26.3.2012.

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/koulutusjaerjestelma/>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012b. Ammattikorkeakoulutus ja sen kehittäminen. Viitattu 26.3.2012. <http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012c. Opiskelu ja tutkinnot ammattikorkeakouluissa. Viitattu 5.4.2012.

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/opiskelu_ja_tutkinnot/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012d. Ammattikorkeakouluja uudistetaan. viitattu 26.3.2012. http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulu_uudistus/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012e. Ammattikorkeakoulut. viitattu 5.4.2012.

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulut/?lang=fi>

Opetushallituksen opintoluotsi 2012. Turvallisuusalan koulutusohjelma. Viitattu 11.4.2012.

http://www.opintoluotsi.fi/fi-FI/koulutusalat_ja_ammattit/opetusohjelma.aspx?StudyProgrammId=285978f4-ff87-445e-ab00-d615818ccd21

Opiskelupaikka 2012. Turvallisuusalan koulutusohjelma. Viitattu 11.4.2012.

<http://www.opiskelupaikka.fi/Koulutus/Ammattikorkeakoulu/AMK-Yhteiskuntatieteiden-liiketalouden-ja-hallinnon-ala/Turvallisuusalan-koulutusohjelma>

Paasonen, J. & Huuromäki, T. 2011. Yksityisen turvallisuusalan empiirinen tutkimus. Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja B.48. Helsinki: Edita

SoleOps 2012. Opetussuunnitelma. Turvallisuusalan koulutusohjelma. Viitattu 10.4.2012.

https://soleops.laurea.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjOps/tab/tab/sea?ryhma_id=5071473&kouluj_id=2587410&stack=push

Stenström, M-L., Laine, K. & Valkonen, S. 2005. Ammattikorkeakoulut väylänä työelämään. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino

Tekniikan akateemiset. 2012. Tekniikan tekijöiden etu- ja palvelujärjestö. Viitattu 10.4.2012 <http://www.tek.fi/index.php?id=1297>

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Helsinki: Tammi.

Kuvat

Kuva 1: Suomen koulutusjärjestelmä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a)	7
Kuva 2: Laurean organisaatio (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011d).....	10

Taulukot

Taulukko 1: Valmistuneiden ikäjakauma	16
Taulukko 2: Valmistuneiden valmistumisvuodet turvallisuusalan koulutusohjelmasta	16
Taulukko 3: Valmistuneiden suoritettu tutkinnon taso	16
Taulukko 4: Valmistuneiden työkokemus turvallisuusosalalla.....	17
Taulukko 5: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksen sisällöstä.....	19
Taulukko 6: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksen laadusta.....	20
Taulukko 7: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksen työelämään valmistamisesta ...	22
Taulukko 8: Valmistuneiden vastausjakauma koulutuksesta saadusta hyödystä.....	23
Taulukko 9: Opiskelijoiden ikäjakauma	28
Taulukko 10: Opiskelijoiden aloitusvuodet koulutusohjelmassa	28
Taulukko 11: Opiskelijoiden työkokemus turvallisuusosalalla.....	29
Taulukko 12: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksen sisällöstä.....	31
Taulukko 13: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksen laadusta	32
Taulukko 14: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksen työelämään valmistamisesta ...	33
Taulukko 15: Opiskelijoiden vastausjakauma koulutuksesta saadusta hyödystä	34

